

ÉLETTÜNK

XXVII. évf. 10. szám (27. Jahrg. Nr. 10.)

Az európai magyar katolikusok lapja

1995 október.

A magyar szentcsalád

PASKAI LÁSZLÓ esztergom-budapesti érsek, bíboros-prímás Szent István - napi homiliája

„Mindaz, aki meghallgatja szavaimat és szerintük cselekszik, ahhoz az okos emberhez hasonlít, aki a házát sziklára építette. Szakadt a zápor, ömlött az ár, süvített a szél, és nekizúdultak a háznak, de az nem dőlt össze, mert sziklára épült.” (Mt 7,24—25)

A liturgia a Szentírásnak ezt a tanítását alkalmazza Szent István királyra. Egyéni életében és országszervező feladatában nem egyéni érdekek, hatalomvágy, meggazdagodás, változékony pillanatnyi előnyök vezették. Sziklára, vagyis megmaradó emberi és társadalmi eszményekre, az evangélium örökérvényű igazságaira építette fel életét és országát, és ennek a követésére akarta elvezetni nemzetét.

Ünnepén ennek a sziklaalapnak egyegy vonását emeli ki az egyházi és a polgári megemlékezés. A mai napon életének egy kevésbé kiemelt ténye áll előttünk: Szent István családi életét is az evangéliumi tanítás sziklaalapjára építette.

Bár nincsenek pontos feljegyzések, tör-

ténészek megállapítása szerint István és Gizella házasságkötése 995-ben történt a bajorországi Scheyernben. Első útjuk Bajorországból bizonyára hajón Esztergomba, a fejedelmi városba vezetett. Az egykori királyi város ma ezt az ezeréves évfordulót ünnepli. A városi ünnepek felelevenítették a múlt eseményeit, a szentmise keretében pedig megszentelt családi életüket szemléljük.

Abban a korban a különböző nemzeti-ségű fejedelmi családok egymás között kötöttek házasságot a szülők elgondolása szerint. Géza fejedelem részéről is szerepelt ilyen megfontolás. De a diplomáciai érdekeken túl fia menyasszonyának a kiválasztásában keresztény és európai megfontolások is vezették. Ismerjük a történelemből, hogy a magyarság kereszténységre térítését már Géza fejedelem megkezdte. Uralkodásának kezdetén ő maga is megkeresztelkedett, hittérítőket hívott az országba, kolostorokat alapított, többek között ő kezdte el a pannonhalmi bencés apátság építését 996-ban. István fia nevelőjének ő hívta meg Szent Adalbertet. Érthető, hogy a dinasztikus szempontok mellett fia számára, aki meggyőződéses és elkötelezett keresztény volt, hasonló lelkületű menyasszonyt keresett.

Gizellában, Henrik bajor herceg és Gizella burgundiai hercegnő leányában találta meg az alkalmas személyt. Gizella testvéreivel együtt — elsősorban édesanyjuk hatására — mélyen vallásos nevelésben részesült. Nevelőjük az a Szent Wolfgang regensburgi püspök, aki előzőleg mint bencés hittérítő már járt Magyarországon. A testvérek közül a legidősebb fiú Henrik, a későbbi német-római császár, akit az Egyház szentjei között tisztelt; ő építtette a bambergi székesegyházat, ahová eltemették, és ahol a később épített szarkofágját ma is tisztelettel veszik körül. Másik testvére, Brúnó, a papi hivatást választotta és később augsburgi püspök lett. A legfiatalabb húga, Boldog Brigida, bencés apáca volt. A mélyen vallásos Gizella is a kolostori életet akarta választani. Amikor Géza fejedelem — valószínűleg Szt. Adalbert közvetítésével — megkérte kezét István fia számára, mégis beleegyezett a házasságba. Bizonyára Szent Adalbert, István egykori nevelője győzte meg arra hivatkozva, hogy így egy nép megtérésében közreműködhet. Feltehetőleg, hogy ő eskette meg őket a bajorországi Scheyernben.

Az ifjú Gizella férje oldalán érkezett Esztergomba. Vele együtt jöttek vitézek, szolgák, iparosok, földművesek, valamint papok és szerzetesek. Istvánnak méltó felesége volt négy évtizeden keresztül vallásos buzgóságában, gyermekeik felnevelésében, a templomok felszereléséhez szükséges ruhák készítésében, ezzel is segítve a magyar nép kereszténységre térését. Fáradhatatlan volt a jótettek gyakorlásában. Megnyitotta szívét és kezét a szegények előtt.

Több gyermekük született. Nevüket Otó és Imre kivételével nem ismerjük. Valamennyi gyermekét el kellett temetnie. Legtovább Imre élt, aki István király utóda lett volna, de ő is alig 30 éves korában meghalt. Végül férjét, Istvánt is eltemette. A király halála után bekövetkezett trónviszályok miatt el kellett hagynia Magyarországot. Visszatért Passaubába, és özvegyen teljesedett fiatal kori szándéka: belépett az ottani bencés kolostorba, ahol hamarosan apátnővé választották.

Felidézve István és Gizella házasságkötésének ezredik évfordulóját, méltán mondhatjuk, hogy nemcsak az országot, hanem családi életüket is sziklaalapra építették. Krisztus evangéliumából merítették erőt, hogy földi küldetésüket eredményesen betölthessék, a próbatétek és szenvedések között is hűségben, Isten akaratát elfogadva világossággá legyenek a magyar nép, a magyar családok előtt. Ezzel is apostoli szolgálatot teljesítettek. Hatásuk az utókorra is kisugárzott, hisz a középkorban a magyar királyi család sok kiemelkedő szentet adott az Egyháznak.

Az esztergomi megemlékezések felelevenítik a múlt eseményét. Szükséges, hogy a város ismerje, értékelje, megőrizze történelmi múltját. A megemlékezésnek a liturgikus közösségünkben sajátos üzenete van: az igazi családi életet is csak az evangélium sziklaalapjára lehet felépíteni. Ma, amikor a családi élet sokféle krízisét szenvedti társadalmunk, hisz az evangélium sziklaalapját nem ismerik, nem fogadják el, vagy nem merik vállalni, jó arra emlékeznünk, hogy a magyar történelem kezdetén igazi szent család állt nemzetünk élén Szent István, Boldog Gizella és Szent Imre személyében. Szent családdá lettek, mert a szülői otthonban igazi keresztény nevelésben részesültek, ezt a lelkületet mindvégig megőrizték, és ezzel hitelesen tudták gyermekeiket Krisztus ismeretére, szeretetére és követésére nevelni.

A királyi pár házasságkötéséről való megemlékezés mélyértelmű tanítása: eleinket követve kell fáradoznunk a családi élet megszenteléséért a keresztény lelki-ségből eredő kölcsönös szeretetben, megbocsátásban, hűségben, a gyermekek elfogadásában, megbecsülésében és nevelésében. Keresztény közösségünk feladata, hogy szóban és tettben képviselje az evangélium sziklaalapjára épített családi közösség értékét és szépségét. És amikor bánt bennünket a magyar családok szétbomlása, krízise, annál inkább kell közösségileg imádságban Isten kegyelmét kérnünk a magyar családokért.

Az ezer évvel ezelőtti házasságkötésre emlékezve ma különösen is kérjük közbenjárásukat: magyar szent család, Szent István, Boldog Gizella, Szent Imre, könyörögjete a magyar családokért és a magyar ifjúságért! — Amen.

Esztergom, 1995 augusztus 20,
Szent István napján.

Vasárnapi gondolatok

AZ ÉVKÖZI 28. VASÁRNAPRA
(október 15.)

Jézus megkérdezte: „Nemde tízen tisztultak meg? Hol maradt a többi kilenc? Nem akadt más, aki visszajött volna, hogy hálát adjon Istennek, csak ez az idegen?” (Lk 1,717—18)

Tényleg, hol maradt a meggyógyult kilenc izraelita, akiknek Jézus a gyógyulással új életet adott több értelemben is: testi egészség a közelgő halál helyett, családi, társadalmi élet új lehetősége, munkalehetőség...

Csak találgatni lehet, de érdemes, nehogy, ha mi hasonló helyzetbe kerülünk, valamely oknál fogva mi is így járjunk. Lehet, hogy megfélémlítették őket: nehogy visszatérjenek ahhoz a bizonyos Jézushoz...

Lehet, hogy először családjukat akarták látni s elhíresztelni gyógyulásukat... Majd aztán, ha kellően ünnepeltek, elmennek hálát adni... Ami sohasem következett be...

AZ ÉVKÖZI 29. VASÁRNAPRA
(október 22.)

„Vajon Isten nem szolgáltat-e igazságot választottainak, akik éjjel-nappal hozzá kiáltanak? Mondom nektek: hamarosan igazságot szolgáltat nekik.” (Lk 18,7—8a)

Ha valaki bajba kerül, rögvest megtalálja Istent. Azonnali segítséget kér és ha nem kap azonnal, nem ritkán mélységes csalódás vesz rajta erőt...

Mások Istent „csodaautomatának” vélik: fönn bedobják a kérést, megnyomják az ima-gombot és várják Isten segítségét...

Az isteni igazságszolgáltatás három dologtól függ: ne csak a bajban találjuk meg, hanem állandóan imádkozzunk hozzá. Másodszor: hitünk legyen elmélyült, mert hit nélkül nem tudjuk elviselni a várakozási időt...

Harmadszor: az Isten előtt a „hamarosan” lehet, hogy nekünk egy örökkévalóságnak tűnik. Ilyenkor van szükség a hit állóképességére...

AZ ÉVKÖZI 30. VASÁRNAPRA
(október 29.)

A vámos távolabb állt meg, ... a mellet verte és így szólt: „Istenem, irgalmazz nekem, bűnösnek.” — Mondom nektek: a vámos tisztultabb lélekkel ment haza, mint a farizeus. (Lk 18, 13-14a)

Isten előtt mindahányan bűnös, gyarló emberek vagyunk, akik rászorulunk az ő irgalmára — akár tetszik, akár nem. Akiknek nem tetszik, eljátszák Isten irgalmát...

Képmutató, aki „nyugodtan” vétkezik,

(Folytatás a 2. oldalon.)

ŐSZI VÁZLAT

A hallgatózó kert alól
a fa az őrbe szimatol,
a csend törékeny és üres,
a rét határokat keres.

Riadian elszorult szíved,
az út lapulva elsiet,
a rózsát is ideges
mosollyal önmagába les:

távoli, kétes tájakon
készülődik a fájdalom.

Pilinszky János (1921—1981)

Olvassuk együtt a katekizmust!

A tízparancsolatról beszélgettünk — mindnyájan egyetértettünk abban, hogy az örökérvényű, Isten adta az embernek. Amit Mózes a kőtáblákra vésett: Isten belső világát mutatta meg, — a szeretetet, amit az ember „szívébe vésett” a teremtéskor és ami az életet utolsó lehelle-tünkig átszövi. A legváratlanabb pillanatokban tör fel, — általunk nem ellen-örizhető mélységekből — annak az igazi szeretetnek a vágya, amely létünket érinti, amit Isten adott szívünkbe, és amely legjobban magának az igazságnak a keresésében nyilvánul meg. „Minden ember keresi az igazságot, és ha megtalálja, kész elfogadni és hű marad hozzá. Ez a készítés magából az emberi természetből fakad”. Innét érthető a szentek magatartása, akik mindent elhagytak, mivel az igazság úgy megragadta őket, hogy egyedül maga a Szeretet forrása, Isten lett boldogságuk egész életükön keresztül.

Az igazságnál azonban meg kell állnunk és elgondolkodnunk annak mivoltáról. Aki egyszer kezét az ekeszarvára teszi és hátranéz, nem méltó az Isten országára, — mondja Jézus. Aki elkötelezi magát az igazság keresésére, annak állandóan, hűségesen és visszavonhatatlanul kell azt keresnie. Mivel az Isten maga a Szeretet, a Szentírás tanúsítja nekünk annak igaz voltát, amikor hozzánk szól. „Isten szeretett bennünket először. Az egyetlen Isten szeretetéről szól a „tíz szó”

VASÁRNAPI GONDOLATOK

(Folytatás az első oldalról.)

mert majd meggyódom és Isten úgys megbocsát...

Az őszinte bánat szükséges Isten irgalmas megbocsátásának elnyeréséhez. Ez és az erős fogadás csökkenti az újbóli bűnbeesés lehetőségét...

Döntő kérdés: ki mennyire akarja lelkét megtisztítani...

MINDENSZENTEK ÜNNEPÉRE

(november 1.)

„Boldogok az irgalmasok, mert elnyerik az irgalmasságot.” (Mt 5)

Érdekes, az „irgalmatlan”-t jobban meg tudjuk fogalmazni, mint az irgalmas magát az irgalmat. Hiányzik életünkéből, ezért nem gyakoroljuk valóságban...

Mi legyen az irgalom? Szeretetteljes megbocsátás, lehajlás a meggyötörthöz, segítség a betegnek, gondoskodás az elhagyottról, az elárvultról...

Mint látjuk, nehéz dolog. De ha tesszük, Isten könnyen irgalmaz nekünk. Ő ebben „nagyemter”. Nemcsak azért, mert az első ember ideje óta gyakorolja, hanem, mert ez a lényege... Nekünk még nem...

AZ ÉVKÖZI 31. VASÁRNAPRA

(november 5.)

Jézus válasza Zakeushoz: „Ma elérkezett az üdvösség ebbe a házba. Abrahámnak ő is igaz fia. Az Emberfia azért jött, hogy keresse és üdvözítse, ami elveszett.” (Lk 19,9—10)

Korunkban nem is várjuk az üdvösséget házukban-házunkra. Kiveszett gondolatvilágunkból...

Nem kívánjuk az üdvözítést, nem vágyunk rá, ezért nem vesszük észre, ha Jézus keres minket...

Lehet, hogy őszintén gondoljuk: mi jó emberek vagyunk — akkor „igaz”-nak mondták — s eleve bejutunk a mennyországba. Vigyázat: nem így vélekedtek a farizeusok is?...

Fejős Ottó

első szava. (A tízparancsolat első parancsa.) Isten szeretetére pedig csak igazságban, egyenességben az egész ember, — maga teljességében — képes választ adni. A kételkedően kíváncsiskodó szamarai aszszonynak Jézus a minden emberre kötelező választ adja: „Az Isten Lélek, ezért akik imádják, azoknak lélekben és igazságban kell imádniuk”. Tehát akik Istennek a tízparancsolatban adott szavára helyesen akarnak válaszolni, azok csak Jézus Krisztusban, az Igazságban és a Szeretet-Szentlelkében képesek megtenni.

Az első parancsolat radikális választ követel, ami a parancs szövegéből is következik: „Urakat Istenedet imádd és csak neki szolgálj!” Ennek miertje pedig: „Én hoztalak ki Egyiptom földjéről, a szolgaság házából”. Így minden ember megismerheti élete folyamán Isten mindenható és szabadító művét elégségesen ahhoz, hogy arra válaszolni tudjon. „Akkor az emberek — kérdezte egyszerre mindenki, — ez a világ hol tart és mit nem imádl!” Erre a megfelelő válasz: „Isten nem ismerése erkölcsi eltévelyedésünk fő oka és magyarázata”. A katekizmus ezt a megállapítást Pál apostoltól veszi. Ugyanis az erkölcsi eltévelyedés elsősorban egzisztenciális döntés következménye, oka az Isten nem ismerése. Az ember dönt az Isten szeretete mellett, hogy Istent és csak Istent imádjá, vagy léte egészében hozzátapad a földi dolgokhoz, amelyek így eltérítik az egy igaz Isten imádásától. Aki nem az igazsághoz ragaszkodik az a széles utat választja, zsákutcát, azaz bűn-lehetőséget állít fel. Jézus azonban az igazság szűk útjára hív meg, hogy benne éljük meg életünket: Én vagyok az út, az igazság és az élet. Éppen ezért a pilátusi kérdés: „mi az igazság?” — emberi cinizmus kérdése, nehogy szembe kelljen nézni a valóval.

A hamis istenhit az embert magát — egzisztenciálisan — teszi hamissá, azaz többarcúvá; az igazit rejtegeti és ott-hon hordja. Az ilyen ember is érzi magatartása bukfenecit, amiket — legjobb esetben — egy vállrándítással elintézi: hisz „imádjá” a célszerűt, ami neki az érdekét szolgálja... Szent Pál apostol véleménye viszont meglehetősen lesújtó: „Végük a pusztulás, istenük a hasuk, azaz dicsekszenek, ami gyalázatukra válik, s eszüket földi dolgokon járatják. A mi hazánk azonban amennyiben van. Onnan várjuk az Üdvözítőt, Urunkat Jézus Krisztust”. Ebből is következik, hogy itt kétféle életmódról és gondolkodásról van szó, amelyek szöges ellentétei egymásnak.

Az ilyen eltévelyedést a katekizmus bálványimádásnak nevezi. „A bálványimádás nemcsak a pogányság hamis kultuszát jelenti. Állandó kihívás a hit számára. Mindannak az istenítése, ami nem Isten. Bálványimádás, ha az ember egy teremtményt Isten helyett tisztel és imád, legyenek azok istenek vagy démonok (pl. a sátánizmus, az ördögimádás), a hatalom, a gyönyör, a faj, a ősök, az állam, a pénz stb.”

Ezekre a felsorolt példákra pedig mindenki ráismer. „Az ateista humanizmus tévesen azt tartja, hogy az ember önmagáért van, és egyedül ő műveli és alakítja történetét. A mai ateizmus egy másik formája az ember felszabadulásától várja, mellyel a „vallás természete szerint ellentétben áll, amennyiben az ember reményét az eljövendő élet délibábja felé fordítva eltéríti őt a földi város építésétől”. Ennek az utóbbinak libera-

Interjú az ökumenéről - egy német rádióban

A Deutsche Welle német rádióadó állomás 1995 május 15-én, a Családi magazin című adás keretében programot közölt Európai Ökumene-Kiengesztelés Európában címen. Ebben interjú formájában Vághy Katalin és Boór János (müncheni filozófiai professzor — a Mérleg szerkesztője) beszélgetése is elhangzott. Most ebből közlünk részleteket.

Tegnap fejeződött be Assisiben az elsősorban a németek és hollandok által szorgalmazott európai ökumenikus mozgalom nagy sevegszemléje, ahol magyarok is résztvettek. Vajon Boór Jánosnak, a Müncheni Filozófiai Főiskola tanárának és filozófusának is, aki részt vett a gyulai ökumenikus találkozón, az a véleménye, hogy Magyarországon el van maradva az ökumenizmus?

Ez a véleményem, bár azt is meg kell azért mondani, hogy Magyarországon is voltak ökumenikus törekvések, természetesen volt már a II. világháború előtt is és után is. És a kommunista diktatúra alatt is voltak, pl. megemlétem Hafenschel Károly evangélikus lelkésznek a nevével, aki a Lutheránus Világszövetség nevében résztvett a katolikus egyház és a Lutheránus Világszövetség között folyó ökumenikus nemzetközi tárgyalásokban és ennek Magyarországon is hangot adott.

A katolikus egyház — ugyanez áll persze a protestáns egyházakra is, — elnyomás alatt álltak, úgy találták általában a püspökeink, (rk.) hogy nehéz egyszerre egy külső nyomást elviselni és egy belső feszítő erőnek is kitenni magukat, ezért a zsinati tanítás megvalósítása is késett.

Hogyan látja ennek a konferenciának a munkáját, eredményét és mit vár Ön pontosan személy szerint?

Én személy szerint várom, hogy találkoznék is segítse elő valamiképpen az egyházaknak a megértését, amely feltétele az ökumenikus egység megvalósításának; hogy a különböző felekezetek dolgozzák hittankönyveinkben az ökumené szellemében egyes más egyházakra vonatkozó tanításokat és főleg az előítéleteket próbálják ezekből kigyomlálni. Németországban már régóta gyakorlat a különböző főiskolákon és egyetemeken az, hogy ott a különböző felekezetek tanárai mint vendégprofesszorok tarthassanak előadást, tehát egy katolikus teológiai fakultáson tartson előadást protestáns és zsidó hittudós és fordítva. Ezt javasolta ez az ökumenikus találkozó, hogy Magyarországon is megkezdődjék, hogy Magyarországon is megkezdődjék. Meg kell állapítanunk, hogy a katolikus egyházban a nők sajnos hátrányos helyzetben vannak, amikor az ősegyházban ellentétben a környező társadalommal, teljesen egyenjogúak voltak.

lizmus a neve és látszólag az egész világ a lába elé borul.

A mi feladatunk azonban nem az ítélet, hanem a szeretet. Nekünk alapvető és a tízparancsból következő köteleységünk Istennel szemben, hogy szeressünk és tanúságot tegyünk róla. „Az első parancs azt kéri tőlünk, hogy gondosan és éberrel tápláljuk és őrizzük meg hitünket és vesszük el mindent, ami vele ellenkezik”.

Isten imádata azt jelenti, hogy tökéletes alázattal elismerjük „a teremtmény semmisségét”, aki csak Isten által létezik; hogy mint Mária magasztaló énekében, mi is dicsérjük, magasztaljuk Őt és megálázzuk magunkat, miközben hálával megvalljuk, hogy nagy dolgokat vitt végbe és szent az Ő neve. Isten imádata megszabadítja az embert attól, hogy magába zárkózzon, megszabadítja a bűnrabszolgaságától és a világ bálványaitól”. Szabó József, (Offenburg)

Felszólalásában volt szó arról is, hogy az ökumené javító eszköz.

Kétségtelenül az ökumené — én így fogom fel — javítóeszköz, amely a kereszténységet valamiképpen az eredeti hivatása és küldetése szerint elmélyíti és éppen, amennyiben az eredeti vallásos motívumokhoz visszaviszi, eltávolítja attól az árulástól, amely tulajdonképpen akkor következett be, amikor a kereszténység államvallás lett, amikor a kereszténység az üldözöttből, a vértanú egyházból maga is üldözővé vált.

(Lelkipásztor, 95 / 7—8.)

Szent Gellért segítségével!

Hozzászólás a Gyulay Eendre püspökkel készült interjúhoz

(Életünk, 1995 július—augusztus)

... Természetes, máról holnapra nem lehet mindent megváltoztatni, hogy a hitélet virágzó legyen. Segítségre van szükség. Elsősorban nem is anyagi, hanem „lelki” segítségre gondolok. Ki az, aki megsegíthetne? Szent Gellért püspök és vértanúra gondolok, aki egyházmegyénk megalapítója volt a csanádi egyházmegye első püspöke.

Az idők folyamán egyházmegyénk sok nehézségen ment keresztül. A legnagyobb csapás az egyházmegyére nézve annak háromrészes való szakadása volt az első világháború utáni időben: 154 plébánia maradt Romániában, 33 plébánia került Magyarországra és 67 plébánia Jugoszláviába. Az egyházmegye püspökének is, Glattfelder Gyulának 1923-ban el kellett hagynia az egyházmegye központját, Temesvárt és Szegedre tette át székhelyét. Ez a felosztás természetesen nagy lelki és anyagi kárát okozta minden plébániának. Minden a hitélet rovására ment. Ugyanazt jelentette a második világháború és különösen az azt követő negyven évig tartó kommunista korszak.

Ezért a legfőbb törekvés legyen csakugyan „Megújulva — megújítani”...

Az anyaszentegyház minden évben szeptember 24-én tartja Szent Gellért ünnepét. Ez az ünnep a szó legszorosabb értelmében a mi ünnepünk, hiszen Gellért egyházmegyénk patrónusa, védőszentje.

Az olaszországi Velencében született 977 körül. Mint ifjú hivatást érezve lelkében a papi szolgálatra, belépett Szent Benedek rendjébe. A szentírás és a szentatyák olvasásával nagy lelki műveltségre tett szert. Vágya a Szentföldre vonzotta. Szent Jeromos betlehemi remetesége után vágyakozott, de nem jutott el a Szentföldre, hanem útját megszakítva, a magyarok megértésére Magyarországra jött. István magyar király felismerte a vándor szerzetes kiválóságát és Imre fiának nevelőjévé tette, majd 1030-ban a csanádi püspökséget bízta rá. Így lett Gellért a csanádi egyházmegye első püspöke. Áldásteli tevékenységet fejtett ki az egyházmegye megszervezésében. A pogány magyarok lázadása alkalmával 1046-ban vértanúhalált szenvedett, a pogány magyarok meggyilkolták. 1083-ban szentté avatták...

Ma olyan világban élünk, amikor majdnem mindenütt az egész földkerekségen véres háborúk dúlnak, emberi életek semmisülnek meg, anyagi értékek mennek tönk-re. Mindez annak a következménye, hogy az emberiség letért arról az útról, amelyet a hit, Krisztus tanítása világít meg és ez pedig a szeretetnek az útja. Isteni szeretetünk kell szívvel lélekkel és minden embert mint saját magunkat. Ha megtartaná az ember ezt a főparancsolatot, akkor megszűnne a gyűlölködés az ember lelkében és helyét a szeretet foglalná el. Csak így valósulhat meg az igazi béke itt a földön.

Ezért imádkozzunk szívünk mélyéből Szent Gellért püspök és vértanúhoz: Egyházmegyénk Patrónusa, jöjj a mi segítségünkre!

Temesvár, 1995 július 27-én.

Dr. Csáth Miklós
pápai prelátus — kanonok

Feladatok, problémák, lehetőségek...

SZENDI JÓZSEF ÉRSEKSEL BESZÉLGET FEJŐS OTTÓ A VESZPRÉMI FŐEGYHÁZMEGYE HELYZETÉRŐL ÉS JÖVŐ KILÁTÁSÁIRÓL

Szendi József: Ahhoz, hogy jövőről beszéljünk, először a múltat kell néznünk. A veszprémi egyházmegye Magyarország egyik legnagyobb és legrégebbi egyházmegyéje volt. Szent István idejében magába foglalta a mai Veszprém, Fejér, Somogy, Zala politikai megyéket, sőt még a mai Pest megye jó részét is. Biztos, hogy régebbi, mint az esztergomi főegyházmegye, mert annak alapító levelében már úgy szerepel, mint ami létezik. Mivel a fejedelmi család itt lakott és megvolt a Szent György templom a mai bazilika közelében, továbbá volt kolostora Veszprémvölgyben a bizánci apácáknak, föltehető, hogy a Szent-Gallenből jött Brúnó missziós püspök itt működött. Az egyházmegye alapításának évét pontosan nem ismerjük. Mikor 1777-ben Mária Terézia rendezte az egyházmegyéket határait, egyházmegyéknél elcsatolták a budai és fehérvári főesperességeket és belőlük alakították ki a mai Székesfehérvári egyházmegyét, továbbá elcsatolták Zala megye jó részét, hogy az akkor létesített Szombathelyi egyházmegye részét képezze. Hozzánk csatolták viszont a Győri egyházmegyéből Pápa környékét. Ezen területekkel egyházmegyénk még mindig a harmadik legnagyobb egyházmegyéje volt Magyarországnak. II. János Pál pápa 1993-ban ismét rendezte a magyar egyházmegyéket határait. Elcsatolták tőlünk a Balaton közép-vonalától délre eső Somogy megyét Zala megye déli részével s belőle alakult ki a Kaposvári püspökség. A politikai Fejér megyéhez tartozó Enying-Lepsény környéke viszont a Székesfehérvári egyházmegye része lett. Így a maradék veszprémi egyházmegye egyike a legkisebbeknek a mai Magyarországon, viszont a Szentatya érsekség rangjára emelte 1993 május 30-án azzal, hogy a Szombathelyi és Kaposvári püspökségek lettek szuffraganeusai.

Veszprém Gizella királyné óta a királynék városa volt, a veszprémi püspök pedig a királynék kancellárja a királynék koronázásának jogával. Utoljára 1916-ban Hornig Károly bíboros, akkori veszprémi megyéspüspök koronázta Zita királynét.

É.: Mi volt a helyzet amikor átvetted az egyházmegye kormányzását?

Sz. J.: 1982 májusában kerültem ide, akkoriban fő gondjaink közé tartozott, hogy minél több templomot építsünk a templommal nem rendelkező községekben, hogy ne csak a szentmisét kelljen alkalmi miséző helyen bemutatni, hanem hogy saját helyiségben folytathassuk a hitoktatást. Nagy küzdelem árán sikerült ugyanis elérnünk, hogy nemcsak az iskolában, hanem a templomban, illetve a plébánia épületben is lehetségessé vált a hitoktatás. Kerekén 30 új templom épült így főleg filiális helyeken és a Balaton környékén, de épült templom városban is: Marcaliban és Veszprém-ben a Mindszenty emléktemplom, mint a Magyarok Nagyasszonya egyházközség plébániatemploma. A Cholnoky lakótelepnek eddig nem volt temploma. Az előző kommunista rendszer kérésére azt válaszolta, hogy ott nincs hely templom számára. Viszont a rendszerváltozás utáni önkormányzat azonnal telekhez juttatta az egyházközséget és azóta meg is épült a temploma.

Másik fő gondunk volt minél több iskolát létesíteni egyházi vezetéssel. Veszprém-ben van óvodánk 100 óvodással. Általános iskolánk 380 tanulóval, közép-

iskolánk 560 diákkal, Hittudományi főiskolánk hittanárképző tagozata az idén vált teljessé: 5 évfolyamon évenként átlag 50 főiskolás készül arra, hogy a tanév végén átvegye a hittanári diplomát.

Miután nem sikerült visszazerezniünk itt a Várban 200 éve épült Szent Anna szemináriumunkat, helyette cserébe megkaptuk a volt pártiskola modern, 20 éves épületét a Kristály Szállóval, mely államfők fogadására készült. Ennek nagyítását az idén kezdtük meg, mert régi szemináriumunkban 130 ágy volt, míg a pártiskola 2 ágyas szobáiban csak 90. Az épületben 10 előadóterem és egy nagy 300 személyes előadóterem van, könyvtár

A MAGYAROK NAGYASSZONYÁHOZ

*Gyászba borult egek,
Háborgó tengerek
Csillaga, Mária!
Hozzad fohászkodunk,
Feléd sőhajtozunk
Szeplőtlen Szűzanya.*

*Süvöltő felhők közt
Nyugodtan tündökölsz,
Tiszta, szép csillagunk,
Míg hazánk hajóját
Viharok csapkodják,
S hozzád sír jajsavunk.*

*Boldogasszony Anyánk,
Mennyei pátrónánk,
Légy velünk, légy velünk!
Sok kiáltásunkra
Siess oltalmunkra!
Ha nem jössz, elveszünk!*

*Nagy szíved fényével,
lelked békéjével
Hajolj a viharra!
Égi trónusodból,
Csillagos lakodból
Tekints a magyarra!*

*Viharon, vészen át
Ime, felzúg hozzád
Nyomorunk jajsava:
Segíts meg nemzeted,
Háborgó tengerek
Csillaga, Mária!*

Endrédi Sándor (1850–1920)

helyiséggel 20 ezer kötet számára, 10 tanári szobával, ebédlőkkel és modern konyhával. A konyha felszerelése nagyon gyenge és elhasznált volt, ezért az idén nyugatnémet, modern konyhagépekkel egy ezer személyes konyhát létesítettünk, hogy onnan az összes veszprémi katolikus iskolában tanuló diákot étkeztethessük a kispapokkal. Modern mosodánk is van a szeminárium épületében.

A veszprémi érseki hittudományi főiskolának működik egy kihelyezett hitoktatóképző tagozata Kaposvárott az állami tanítóképzőben. Pápán is létesítettünk katolikus óvodát 120 óvodista részére és katolikus általános iskolát párhuzamos osztályokkal 460 tanulóval. Szerettük volna, ha a bencések visszaveszik gimnáziumukat, de nem tudják. Most fontolgatjuk, hogyan tudnánk katolikus középiskolát létesíteni Pápán, esetleg a volt ferences kolostorban.

Van még katolikus általános iskolánk Káptalantótiában és Zalaszentlászlón. Létesítettünk a hitoktatók képzésére levelező tagozatot az érseki hittudományi főiskolán.

A veszprémi Padányi Bíró Márton püspökről elnevezett általános- és középiskolát nagy örömeinkre a piarista Görbe László atya igazgatja és megvan a reményünk, hogy a piarista szellem nem hal ki Veszprém-ben. Az angolkisasszo-

nyok is elkezdtek volt iskolájukban az általános iskola működtetését évenként egy-egy új osztállyal.

É.: Hány pap áll szolgálatban?

Sz. J.: A háború előtti veszprémi egyházmegyének 450 papja volt és 250 szerzetesnővér dolgozott a különféle egyházi iskolákban és intézményekben. Jelenleg a kis egyházmegyében 101 pap dolgozik, de ezek kétharmad része 60 éven felüli öreg és beteg.

É.: Hány plébánia áll üresen?

Sz. J.: 88 plébánia. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a papok általában 4–5 miséző helyet látnak el vasárnapi miséikkel. Ehhez azonban az kell, hogy mind-egyiknek meglegyen a saját személygépkocsija, mert a menetrendszerű vonatokkal és autóbusszokkal lehetetlen ennyi helyen a szolgálatot elvégezni. Pákozdi plébános koromban a börgöndi hittanórárt, ha lehetetlen volt kerékpárral közlekedni a sáros út miatt, reggel nyolctól este hat óráig tartó autóbusszozással tudtam csak megoldani. Először Székesfehérvárra kellett menni, majd ott átszállni a Seregélyesre tartó buszra. Mikor sikerült autót szereznem, az egészet két óra alatt tudtam teljesíteni.

É.: Kaptatok-e fontos épületeket vissza, és milyen munkát végeztek bennük?

Sz. J.: Államosított épületeket csak akkor adnak vissza az egyháznak, ha azoknak valami egyházi funkciót tudunk adni, továbbá ha az államosított egyházi épületben működő állami intézmény át tud költözni más épületbe. Mi az államosított épületeink 80%-át igényelhetjük vissza, de a második feltételhez óriási összegek kellenének, amivel a jelenlegi kormány nem rendelkezik. Az Antall kormány alatt elkezdődött az épületeink visszaadása. De a jelenlegi kormány egy éven át gyakorlatilag nem csinált semmit ezen a téren. Most kezdik újra számbavenni a visszaadandó épületek ügyét. Eddig Veszprém-ben a Davidicum kollégiumot kaptuk vissza azért, mert a benne működő állami intézmény már nem volt képes karbantartani a lelakott épület. 40 millió forintba került, amíg újra lakható állapotba hoztuk. További 30 milliót emésztett fel az épület tetőbeépítése, mert nem tudtunk minden igényt kielégíteni a földszinti és emeleti helyiségekben.

A volt 200 éves Szent Anna várbeli szemináriumunk helyett csereingatlan-ként kaptuk vissza a volt pártiskolát és Kristály Szállót. Csak nagy összegeket felemésztő munkával tudtuk átalakítani és az idei évben megkezdjük a bővítést, amely ha elkészül, tökéletesen megfelel a magyar püspöki kar kívánalmainak. Jelenleg 300 hallgatója van az érseki Boldog Gizella hittudományi főiskolának. Amíg a fentemlített bővítés tart, kénytelenek vagyunk az eddigi kétágyas szobák helyett háromágyas szobákban elhelyezni a hallgatókat és kispapokat.

Azért van olyan sok elsőévesünk, mert a magyar püspöki kar elrendelte, hogy a legkülönfélébb vallási ismeretekkel első évre jelentkező kispapokat egy előkészítő évfolyamon hozzuk olyan nívóra, hogy azok zökkenő mentesen folytathassák teológiai tanulmányaikat a szemináriumainkban, illetve hittudományi főiskoláikon. Amíg ugyanis a háború előtti kötelező hitoktatás miatt minden érettségi után jelentkezőnek ugyanaz volt a vallási tudása, addig jelenleg a legkülönfélébb felkészüléssel jönnek kispapnak. Van, aki csak az elsőáldozásra és bér-

málásra való felkészítéssel jön. Van, aki szerzetesi középiskolában kellő felkészítést kapott. Ez a bevezető, felkészítő első év igyekszik komoly bevezetést adni a lelkiéletbe, a liturgiába; a bevezetés a Krisztus Misztériumba című tárggyal pedig mintegy nyitányát adni a későbbi teológiai tárgyaknak.

É.: Mi a véleménye a püspöki kar-nak erről?

Sz. J.: A püspöki kar azt szeretné, hogy az első évre jelentkezők teljesen külön épületben kapják meg a kiképzésüket a többi kispaptól elkülönítve. Erre jó lehetőségünk van az említett Kristály Szálló nagyításával, amit az idén el is kezdtünk és jövőre reményünk szerint be is tudjuk fejezni. Nagyon jó, hogy a két épület: a Kristály és a pártiskola egy négy hektáros erdőben van, egymástól több száz méter távolságban.

Az épületen túl jó nevelőkre is szükség van. Ehhez nem elégséges a mi lehetőségünk. Kaptunk két prefektust a kalocsai és az egri egyházmegyéből. A spirituális mellé is sikerült egy másikat kinevezni. Így megvan minden reményünk, hogy az első év tapasztalatai alapján egyre tökéletesebben tudunk megfelelni a püspökatyák várakozásainak, nagyon sokat pótolni a hiányos vallási, világi és nyelvi ismerettel jövő felkészítéséhez.

É.: Milyen a tanárok közreműködése?

Sz. J.: Jelenleg sokkal több az egyházi iskolákban működő tanárok és tanítók létszáma, mint az egyházmegyes papoké. Igyekszünk őket nemcsak a szemináriumi oktatásba, hanem a hitélet szolgálatába is bevonni. A szeminárium-ban szükség van jól képzett énektanár-ra, nyelvszakos tanárookra: német, angol szakosokra. De magyar szakosra is. A főleg elszakított Felvidékről, Kárpátaljáról, Erdélyből, vagy Moldvából jövő csángó fiúknak van egy egészen alacsony, falusi nyelvtudása, amit fejleszteni kell, hogy papként megfelelő színvonalon tudja magát magyarul kifejezni. De az egyéb iskolákban tanító tanárokat is bevonjuk a hitélet szolgálatára.

(Folytatjuk következő számunkban.)

SZERZETESKÖZÖSSÉGEK MAGYARORSZÁGON

Az 1993 december 31-i statisztikai adatok szerint Magyarországon 21 férfi és 54 nő, összesen 75 Istennek szentelt közösség működik. A tagok öslétszáma 3.787, közülük 273-an a noviciátust végzik.

A 21 férfi szerzetesközösség 1033 tagot számlál, 92 noviciussal. A közösségek közül 47 a szerzetesrend, amelyekben 2411 nővér szolgál, közülük 149-en végzik az újoncét; 3 pedig világi intézmény — 72 taggal, közülük 11 az újonc.

Létezik még 4 „apostoli élet társasága” — 250 taggal és 21 noviciával.

A férfi szerzetesrendek közül legtöbb, szám szerint 208 tagja van a Kapisztránus és Mariánus rendtartományra osztott ferences rendnek; utánuk következik a Jézus Társasága 156 taggal, majd a bencések 142 és a piaristák 106 taggal. Nagyobb létszámú rendek még a szalézok 87, a ciszterek 57, a karmeliták 40 és a domonkosok 38 taggal.

A női rendek között legtöbb tagja van az Isteni Megváltóról nevezett Nővéreknek: 289; utánuk következnek az Irgalmas Nővérek 271, majd a Kalocsai Iskolánővérek 183, a Szegény Iskolánővérek 170, a Szatmári Irgalmas Nővérek 164, az Angolkisasszonyok 128, a Keresztes Nővérek 121 taggal.

A világi intézmények közül a legjelentősebb a Vinculum Caritatis közösség 56 taggal, az apostoli élet társaságai közül pedig a szociális testvérek 127, és a népleányok 114 tagot számlálnak. (Távlatok, 1994 / 6.)

HELYESÍTÉS: Dr. Halász Ervin ny. plébános Monsignore-kinevezése Köln helyett tévedésből került Essen hírei közé. Elnézés érte.

GYERMEKEKNEK

Juj! Már megint egy injekció. Ijedt gyermekszempár és egy kis húzódás szokott a soron következő védőoltás előjátéka lenni.

Bevallom, annak idején én is félttem és csak a röpke fájdalom járt az eszemben, nemigen gondolva arra, hogy mennyi szenvedéstől óvhat meg a belém oltott szérum. Az orvostudomány előhaladtának és a széleskörű védőoltásoknak köszönhetően, Európából visszahúzódtak a tömegeket pusztító járványok. Régebben viszont egész vidékek néptelenedtek el, amikor egy-egy fertőző betegség felütötte a fejét.

Így volt ez Jézus korában is. Az október 15-én elhangzó evangélium tíz leprás beteget mutat be. Fertőző betegségük miatt a társadalomból kirekesztve a gyógyulás legcsekélyebb reménye nélkül tengődtek, várva a biztos halált. Váratlanul azonban mégiscsak felvirradt egy reménysugár. Egy napon a názáreti Jézus járt a vidékükön, akiről mindenki tudta, hogy több betegnek csodálatos módon visszaadta már az egészségét. Az élni akarás arra sarkallta őket, hogy megkeressék Jézust. „Még messze voltak, amikor már megálltak és hangosan így ki-

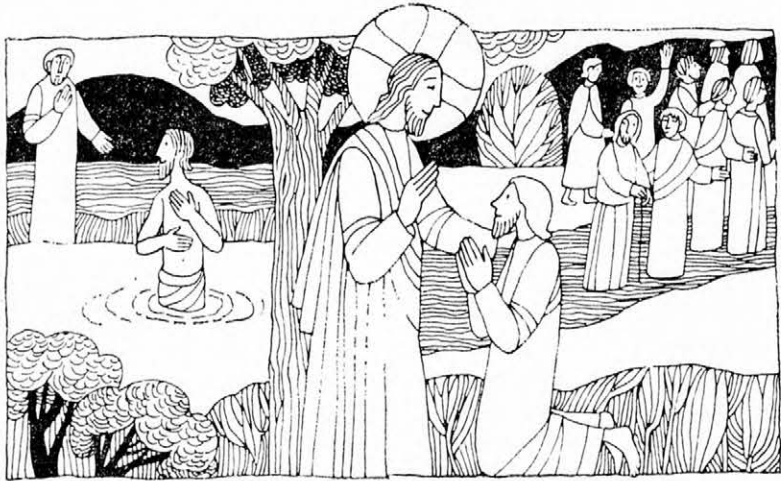
áltottak: Jézus, Mester! Könyörülj rajtunk! Ő rájuk tekintett és így szólt hozzájuk: Menjetek és mutassátok meg magatokat a papoknak. Útközben meggyógyultak.”

A Jézussal való találkozás és a beléje vetett bizalom meghozta nekik a gyógyulást. Ez számunkra is elgondolkoztató kell legyen.

Ha nem is roncsolja testi egészségünket gyógyíthatatlan betegség, azért még lelki kórjainkkal nem egyszer farkasszemet kell néznünk. Milyen könnyen belopakodik életünkbe például egy kis büszkeség. Iskolai sikereink gyorsan oda vezetnek, hogy különbnek képzeljük magunkat másoknál, lenézzük őket, megfélemlítve a segítőkészségről és a szüleinknek, nevelőinknek s a Jóistennek kijáró háláról. Vagy talán az irigység vakít el bennünket. Társaink sikerei mint izzó parázs égetnek minket és barátságatlanokká, gáncoskodókká tesznek.

Milyen jó lenne, ha bajaink, gyengeségeink felléptekor idejében Jézus segítségét is kérnénk. Gyógyító erejével és tanácsaival felszerelve biztosabb, gyorsabb lenne a gyógyulás.

János atya

FIATALOKNAK

„... Az egyik, amikor észrevette, hogy meggyógyult, visszament és emelt hangon dicsőítette az Istent, és arcra borulva hálát adott neki... Jézus megkérdezte: Nem tízen voltak, akik megtisztultak?” (Lk 17,11–19)

Az első gondolatunk, hallván a tíz leprás meggyógyításáról szóló történetet, ez: a példázat lényege az, hogy tíz ember megszabadult egy szörnyű betegségtől. S valóban, Jézus újra gyakorolja irgalmas hatalmát a beteg, szenvedő emberek javára. Kétszeresen is súlyos volt a helyzetük: egyrészt a gyógyíthatatlan betegség, másrészt a kizártság, kiközösítés az emberek részéről.

Azt, ami velük történt, szavakkal alig lehet kifejezni.

Tovább olvasva az evangéliumi részt, a szemünkbe ötlök egy másik, feltűnő esemény: a tíz közül csak egy tért vissza Jézushoz, hogy megköszönje mind azt, amit vele tett. Jogos Jézus szemrehányó kérdése: Hát nem tízen voltak?...

Részünkről is már jön az ítélet a távolmaradó kilencet szemben: hálátlan! S úgy érezzük, ítéletünk jogos.

Jogos? Mi mindig mindent megköszönünk, mindenért hálások vagyunk, mi mindig teljesítjük azt, amit elvárnak tőlünk... Isten, szüleink, nevelőink, jótévedőink, embertársaink.

El kell ismerjük azt, hogy ami a mai evangéliumban történt: egy ilyen betegségből való gyógyulás — s az azt követő hallgatás — más, mint egy apró bókra, figyelmességre kieroszakolt biccentés, vagy annak elmaradása. Az a kilenc nagyon hamar és visszavonhatatlanul túl-

tette magát mindazon, ami vele történt. Hát igen, — mondjuk manapság — a megfeszített munka, a sietség, a stressz némává (és hálátlaná) teszi az embert.

Kedves Fiatalok!

Megütközünk a kilenc hálátlan, Jézustól távolmaradó leprás történetén. Felsorolva saját csalódásainkat és örömeinket, őszintén el kell ismernünk: a közöny sző, a hála, az elismerés mindazért a jóért amit tettünk és amit kaptunk, nem maradhat ki életünkéből. Nem hallgathatunk. Meg kell tanulnunk hálásnak lenni mindenért. Valahogy úgy, ahogy az a tizedik tette. Ő észrevette, hogy megtisztult — nem csak a betegségtől — hanem új lehetőséget is kapott, egy új, gazdagabb, tisztább életre.

A mai evangéliumi történet fő mondanivalója az, ami a távolmaradó, hálátlan kilencet fenyegeti: aki nem képes köszönetet mondani, hálás lenni a kapott jóért, az nem is tudja elfogadni azt; semmit sem használ az neki.

Pál atya

MIT MONDOTT A PÁPA SZLOVÁKIÁBAN?

A Vatikán hivatalosan cáfolta II. János Pál pápának a magyar médiákban megjelent kijelentését, amely szerint Szlovákiában „hamarosan kinevez” (Kassára) egy magyar püspököt. A cáfolat szerint a Szentatya csupán annyit mondott: „... arra számíthatunk, hogy ilyen kinevezésre sor kerül”. — De azt nem mondta: mikor? — Úgy látszik, hamarosan nem...

Akinek nem borja, nem nyalja.
Zrínyi Miklós

Felszólalók a Pekingi Nők Világkonferenciáján

Az Egyház történetében most első alkalommal fordult elő, hogy egy vatikáni küldöttség élére a pápa nőt nevezett ki. Mary Ann Glendonról van szó, aki 56 éves, három gyermekes családanya, a Harvard egyetem jogtanára. Az Életvédő Nők Társulatának alapítója, a Vallási és polgári jogok Katolikus Ligájának tanácsadója és a Pápai Társadalomtudományi Akadémia tagja. Érthető, hogy a pekingi Nők Világkongresszusa nagy figyelemmel hallgatta meg felszólalását.

A szentszéki küldöttség vezetője mindenek előtt rámutatott azokra a területekre, amelyek nélkülözhetetlenül fontosak a nők emberi kibontakozása szempontjából és megjelölte, miben áll a szentszéki delegáció küldetése. A gazdag és a szegény társadalmaknak egyaránt elsődleges helyen kell biztosítani a nők alap- és középfokú oktatását. Ez lehetővé teszi a nők gazdasági önállóságát, illetve részvételüket a társadalom építésében. Minden országban törvényileg kell biztosítani a férfiakéval egyenlő bérezést, a vagyonhoz jutást és az örökösödéshez való jogot. Ázsia számos országában ugyanis — ősi hagyományok szerint — a nők nem juthatnak örökséghez. Az ehhez hasonló igazságtalanságoknak véget kell vetni. Mindez nem azt jelenti, hogy el kell vetni a válást, a családot, az anyaságot, amelyekről a konferencia előkészítő dokumentuma pusztán negatív szempontok szerint tárgyalt. Élesen bírálta Glendon asszony azokat a jelenségeket, amelyek a nők rabszolgaságának új formáit teremtik meg, és amelyek csak a termelékenység és a hatékonyság kritériumait tartják szem előtt. Kemény szavakkal kelt ki a nőkereskedelem, a prostitúció, a pornográfia ellen, ugyanígy egyes államok erőszakos családtervezési kísérletei ellen, amelyeket főleg gazdasági szempontokkal indokolnak, de amelyek burkoltan egyes nemzetiségek fennsőbbrendűségé-

re törekszenek. Végül sürgette, hogy ismerjék el és megfelelő módon honorálják is a családayák, a háztartásbeli nők otthoni munkájának gazdasági és társadalmi értékét, amely pótolhatatlan a nemzetközi közösség életében.

Az Egyesült Államok elnökének felesége, Hillary Clinton, a konferencia díszvendéje, bátran emelt szót az erőszakos családtervezés, a nőkre kényszerített abortusz, a sterilizáció és fogamzásgátlás ellen. Fabiola belga királynő, miután felvázolta a harmadik világban élő falusi nők helyzetét, akiknek munkájáról gyakran megfeledkeznek, arra mutatott rá, hogy a női méltóságra elsősorban a családban kell nevelni. A családok széthullásának egyik oka — mondotta — a szegénység; az elvált asszonyok sorsa megkülönböztetés nélkül, mert egyedül rájuk hárul a gyermekek ellátása. A portugál first lady, Maria Soares beszédében több ízben idézte a pápát és ugyanígy tett az USA ENSZ nagykövete, Madeline Hallbright is. „Azért vagyunk itt — hangsúlyozta —, hogy megszilárdítsuk a családot, minden társadalom szívét és lelkét. II. János Pál pápával együtt hiszünk a házastársak egyenjogúságában és a család jogainak tiszteletében”. Különböző Hallbright nagykövet volt az egyetlen, aki néven nevezte a konferenciát vendégül látó Kínát, mint olyan országot, ahol a nők jogait sorozatosan megsértik a magzatok és leánygyermek meggyilkolása és a kényszerű sterilizáció által.

A pekingi újságok egytellen szóval sem méltatták az említett felszólalókat, viszont sorozatban közölték „boldog kínai anyukák” vallomását arról, hogy milyen jó ha a családban csak egy gyerek van, kivált ha fiú. Arra azonban végképp nem adnak választ, hogy ha felnőttek a fiúgyerek, kit vesznek feleségül. A kínai kommunista családtervezésből ugyanis kifelejtődtek a kislányok. VR / MK

Hírek - események

ÖKUMENIKUS ÓVODA: A „MUSTÁRMAG”

Ez az önkormányzati óvoda s hozzá már iskola is társult Budapest III. kerületében jött létre 1990-ben, néhány szülő és pedagógus kezdeményezésére nyomán. Kaptak egy kis épületet, s így esetükben elmaradtak a szokásos viharok. Eredetileg a három nagy történelmi egyház, a katolikus, az evangélikus és a református fogott össze létrehozására, de soha nem küldtek el senkit, aki más vallásúnak mondta magát. Nevüknél a Máté evangéliumában szereplő mustármagot választották, amely kisebb minden más magnál, de azután egyre nagyobb, elágazóbb lesz. Az óvodában az ökümené szellemét a türelem keresztényi erénye testesíti meg. Hangsúlyozzák a más nézetűek elfogadását, a türelmet és a szeretetet. Azt tudatosítják a gyerekekben, hogy élni csak közösen érdemes, hogy függünk egymástól, s ez nem korlát, hanem ajándék az ember életében. A jelentkezőktől még azt sem várják el, hogy meg legyenek keresztelve, a óvónőknek azonban elkötelezett hívőknek kell lenniük. Többségük katolikus, egy közülük református, kettő baptista. Magyar Nemzet

MEGERŐSÍTETTÉK A SVÁJCI GÁRDÁT

Sztálin, a vörös cár, híressé vált (egyébként ostoba!) kérdésére: „Hány hadosztálya van a pápának?” — egyszerű a felelet: hadosztálya egy sincs, — a Vatikán-állam „hadereje”,

közismert nevén a „Svájci gárda” mindössze 100–150 fős, svájci kiképzésben részesült zsoldos alakulat. Feladata a pápa személyi védelme és kísérlete nyilvános alkalmakkor, természetesen külföldi utazásain is. Ilyenkor azonban polgári ruhát viselnek. 1981 óta, amikor a pápát egy török merénylő megsebesítette, a Szentatya, illetve a Vatikán védelmét megerősítették és az ellenőrzéseket megszigorították.

A REINKARNÁCIÓ ÉS A KATOLIKUS VALLÁS

A ferences szerzetesek konferenciát szerveztek Krakkóban a New Age tanok és keresztény vallások kapcsolatáról. A konferencián határozottan kijelentették, hogy a reinkarnáció tana nem egyeztethető össze a kereszténységgel. A reinkarnáció emberi elképzelés, melyet Európában főleg a New Age terjesztett el. Közvéleménykutatási eredmények mutatják, hogy Lengyelországban a lakosság 30%-a hisz a reinkarnációban, s ami a legmegdöbbentőbb, a katolikusok között is megtalálhatók a tan hívei. A konferencia a New Age veszedelmeire akarta ráirányítani a figyelmet. Vizsgálták a tan térhódításának okait is. Az egyik ok Rudolf Steiner antropozófiájának népszerűsége Lengyelországban. A lengyel tanárok 65%-a vesz részt speciális Waldorf pedagógiai szemináriumokon. Hangsúlyozták azt is, hogy a reinkarnáció tana terjedéséhez a kortárs filozófia és pszichológia is jelentősen hozzájárul. KAP

BORBÁNDI GYULA:

Katolikus magyar élet Münchenben*

Eleven vallásos közösségi élet Németországban főleg a müncheni *Magyar Katolikus Misszió* házában és a *Kölni Magyar (Mindszenty) Házban* folyik. Ez kétségtelenül összefügg azzal a körülménnyel, hogy e két városban él a legtöbb magyar. Mind az egyik, mind a másik ház katolikus intézmény, de helyet ad nem kizárólag egyházi vagy vallásos szervezeteknek, társaságoknak, csoportoknak is. Egyaránt a helyi magyaroknak kedvelt találkozó helye.

Ha nem is azonos intenzitású és lendületű mindenütt a közösségi munka, a müncheni Katolikus Misszió házában végzett tevékenység talán érzékeltetheti, hogy mi minden történik ott, ahol van megfelelő hely arra, hogy magyarok nagyobb számban és rendszeresen összejö-hessenek. Egy müncheni Magyar Ház tervét nem sikerült megvalósítani. Ezért zajlik a közösségi élet nagyrészt a misszió otthonában.

Ez a kertes ház, amelyet a katolikus magyarok a müncheni érsekségtől 1973 tavaszán kaptak használatra — és amelyet 1978-tól Müncheni hajdani érsekére emlékeztetve *Döpfner Biboros Ház*-ra kereszteltek — 1984-től a plébánosi tisztet ellátó dr. Cserhádi Ferenc irányításával jelentős fejlődést tett. Tartalmilag, de külsőleg is, miután 1992–93-ban átépítették és kibővítették. Alagsori kápolnát is kapott, mivel elsősorban a mintegy 11 ezerre tehető katolikus hívek otthona és plébániája. A kápolnát 1993 október 1-én avatták fel. E házban folynak 1984-től az adventi és nagyböjti lelki napok, amelyeket legtöbbször külföldről érkezett tekintélyes és neves magyar papok vezettek. Itt szerveződött a Német Katolikus Nagygyűléseken, II. János Pál pápa látogatásán és más országos ünnepeken való magyar részvétel előkészítése, itt fogadták az érsekek és püspökök látogatását, itt búcsúztatták 1986 novemberében Valentiny Géza prelátust, „a Német Püspöki Kar delegátusát”, azaz németországi magyar főlelkészt és üdvözölték utódát, Fejős Ottót. 1986 óta rendszeresen a magyar református gyülekezettel együtt rendezett ökumenikus imaórák. Itt történik a Münchenből induló magyar zarándoklatok, tanulmányutak és kirándulások szervezése. Itt találtak otthont, alakult vagy indult el a *Magyar Caritas Szolgálat*, a *Patrona Hungariae Énekkar*, a *Rózsafüzér Társulat*, a *Bibliakör*, a *Katolikus Magyar Értelmiségi Mozgalom* müncheni csoportja, a cserkészlet, a hétvégi iskola, a *Szeniorok Klubja*, a *Komámasszonyok* nevű női népi tánc csoport, a *Katakomba Klub*, a *Regösök* népi tánc csoport, a *Tai-zsai Ifjúsági Közösség*, a *Bébi-Mami kör*, az *Ifjúsági zene- és énekegyüttes*, a *Tánc-ház*, a könyvtár, a német nyelvtanfolyam és az asztali teniszesezők csoportja, valamint itt ülészik az *Egyháztanács* is. A szórakozást és a kölcsönös kapcsolatok elmélyítését szolgálják a majálisok és szüreti mulatságok, amelyeket a Misszió rendez vagy másokéba bekapcsolódik.

A Misszió házában nagytermében rendszeres előadásokat rendez a KMÉM müncheni csoportja és alkalmakként a *Szeniorok Klubja*. A KMÉM havi estjeinek külföldre is kiterjedő híre van. Az

évek folyamán a nyugati magyar szellemi élet majd minden ismert személyisége fellépett már az Oberföhringer strassei katolikus magyar házában és 1989 óta a magyarországi- erdélyi, felvidéki és délvidéki magyar vallási, tudományos, irodalmi és politikai közéletnek is számos neves alakja kapott és fogadott el meghívást előadás tartására.

A Magyar Katolikus Misszió tevékenységéről és a házában folyó munkáról 1984-től kezdődően — Cserhádi Ferenc kezdeményezésére és az ő szerkesztésében — havi *Értesítő* jelenik meg. Az immár 12. évfolyamánál tartó tájékoztató lap kötetének történelmi forrásér-

PATRONA HUNGARIAE ET BAVARIAE

A Müncheni Magyar Misszió kápolnájának oltárképe
Botond Károly müncheni festőművész alkotása, 1994

tékük van. Részletesen és aprólékosan rögzítenek minden egyházi, kulturális és társadalmi eseményt, kezdeményezést, cselekményt, amely a müncheni katolikus hívek összetartásáról, magyar és keresztény öntudatáról, közösségi érzékéről és felelősségéről tanúskodik. Együttal dr. Cserhádi Ferenc személyes művéről is, hiszen mindaz, ami e több mint egy évtizedes idő alatt történt, szorosan összefügg az ő működésével, bizonyosságot téve afelől, milyen eredményekre képes egy pap, ha lelkipásztori munkáján kívül a hívő és nem hívő magyarok közösségi érdekeit és igényeit is kielégíteni törekszik. Tehát többet tesz, mint amire hivatása kötelezné.

A katolikus hívek tevékeny részt vállaltak a müncheni segélyakciókból. 1993 november közepén a magyar misék színhelyéről, a belvárosi Damenstift-templom főbejárata előtt és az éppen a bajor fővárosban látogatásban lévő Konkoly István szombathelyi megyéspüspök áldásától kísérve indult Budapest felé a 250. segélyszállítmány, hazai és erdélyi rászoruló magyaroknak szóló adományokat tartalmazva.

Jelentős munkát végzett és végez a Magyar Caritas Szolgálat, amely ugyan csak a Misszió házában működik. Ennek bevételei 1989 és 1994 között évi 34 ezer és 57 ezer márka között mozogtak. A legeredményesebb 1990 volt. Ezeket az összegeket a Szolgálat főleg szegény családok segélyezésére, karácsonyi segélyek kiosztására, erdélyi, vajdasági, szlovákiai rászorulóknak, valamint a cserkészmunka támogatására fordítja. A befolyt és kiadott pénzekből évenként nyilvános elszámolás történik.

Amikor 1995 március 12-én a müncheni Magyar Katolikus Misszió létrejöttének 50. évfordulóját ünnepelte, a Münchenben tartózkodó Seregély István egri érsek, a Magyar Püspöki Kar elnöke méltán mondta főpapi miséjének szent-

beszédében, hogy 1945 óta a misszió „a rászorulóknak erkölcsi-anyagi segítője, a mi keresztény-magyar kultúránknak, egyedülálló nyelvünknek őrzője és nem szűnt meg munkálkodni Isten és Haza szolgálatában. Így járul hozzá Európa annyira kívánatos, sürgős újravangéizálásához”.

Münchenben jelenik meg a katolikus egyházi sajtó vezető orgánuma, az *Életünk*, amely 1962-ben jött létre hét európai egyházközségi lap egyesüléséből. Az egyetlen kontinentális katolikus lap. 13 ezres példányszámával a legnagyobb nyugati magyar sajtótermék. Minden hónap elsőjén lát napvilágot és talán az

nyugati műveket és folyóiratokat. A folyóirat 1964 óta megjelent évfolyamai áttekintést adtak a nyugati teológiai, bölcseleti és természettudományi kutatásokról, tudományos eredményekről és fel-fogásokról. Bőven tájékoztattott a vonatkozó témakörökben végzett teljesítményekről és a könyvpiac újdonságairól. Szerepe különösen a kommunista diktatúra elzártságában volt jelentős, hiszen bejuthatott az országba, főleg annak tulajdoníthatóan, hogy politikai állásfoglalásoktól és témáktól tartózkodott, az emigráns közélettől távol tartotta magát (még a politikát nem érintő külföldi magyar tudományos vagy szépirodalmi alkotásokról is következetesen hallgatott) és külföldi egyházi orgánum szerepében lépett fel. Ezzel a taktikával sikerült elérnie, hogy a kommunista kormány — a katolikus egyházzal való zavartalan viszony érdekében is — nem akadályozta postai terjesztését és nem üldözte a vele kapcsolatokat tartókat. Magyarországon főleg katolikus papok és teológusok olvasták, akiknek a látókörét nagy mértékben tágította a folyóirat magas színvonalú és az egész nyugati katolikus szellemiséget átfogó tájékoztató munkája. Szerepe a kommunizmus bukása és a sajtószabadság beköszöntése után csökkent, hiszen azóta már a magyarországi egyházi és tudományos könyvkiadás és folyóiratirodalom is figyelemmel kíséri a nyugati világ eredményeit és a gondolkodás különböző irányait.

A MÉRLEG a bécsi Herder Kiadó gondozásában negyedévenként jelenik meg. A kiadás költségeit egyházi forrásokból teremtette elő. A jelenlegi lap tulajdonos az Osztrák Püspöki Konferencia Lelkipásztori Intézetének Pastore Ungarnhilfe nevű magyar részlege, amely a Pazmaneumban működik. A folyóirat szerkesztési munkáit kezdettől fogva — 1988-tól mint főszerkesztő — Boór János irányította és irányítja. Főmunkatársak 1988-tól Szabó Ferenc és Weissmahr Béla, 1989-től a budapesti Endreffy Zoltán. A magyarországi rendszer-változás óta már az előbbi kettő is Magyarországon él. A MÉRLEGET változatlanul Münchenben szerkesztik.

60 ÉVES A DALAI LÁMA

Tibet vallási vezetője, az indiai származású Dalai Láma 60 éves. Születésnapjára a világ minden részéből mintegy ezer személy érkezett Indiába, hogy kifejezze jókívánságait.

A tibeti buddhista vallás, a lámaizmus jelenlegi vezetőjét Tenzin Gyastonak hívják. A mindenkorai lámát az előző halálakor, a szigorú előírásoknak megfelelő fiúgyermek közül választják ki. A jelenlegi 54. Dalai Lámát 5 éves korában választották a tibeti királyság vallási és politikai vezetőjévé.

A Nyugat-Európa nagyságú Tibetet 1951-ben Kína elfoglalta és kegyetlen rémuralom színterévé tette. A Dalai Láma 1959-ben katonának álcázva magát a szomszédos Indiába menekült, azóta is ott él. Az elmúlt 35 évben mindig arra törekedett, hogy Európát, Amerikát és Japánt érzékeny tegye Tibet sorsa iránt. Míg a Kínától tartó politikusok nem foglaltak nyíltan állást Tibet mellett, egyre nagyobb az egyszerű emberek rokonszenve a megszállott tibeti nép és a Dalai Láma személye iránt, aki erőszakmentes magatartásáért 1989-ben megkapta a Béke Nobel-díjat. A kínai diktatúra egymillió tibeti ember életébe került. A megszállást gazdasági és faji gyarmatosítás követte. Hétmillió kínait telepítettek az országba, ami kulturális genocidiumot jelent. Jelenleg a 6 millió tibeti kisebbségi sorsban él saját hazájában. MK

* Részlet Borbándi Gyula „Nyugati magyarok 1985–1995” című könyve kéziratából, amely a közeljövőben jelenik meg az Európai Protestáns Magyar Szabadegyletem gondozásában.

JAKAB GÁBOR (Kolozsvár):

„Vendégmunkásként“ egy német plébánián*

Kerek egy hónapig voltam nyári szabadságon ideje alatt, augusztusban, a Rottenburg-i egyházmegyéhez tartozó *Spraitbach* helyettesítő lelképásztora. Régi jóbarátom és teológiai iskolatársam, Tom Wilhelm meghívására autóztam oda, aki ugyanezen idő alatt rokonlátogatáson tartózkodott Amerikában.

Mondhatom, napközben a hívek nem sokat zavartak ügyes-bajos dolgaikkal, látogatóikkal, s így bőven volt időm a gazdag napi sjtó olvasása / tanulmányozása, illetve a TV sokszínű adásai nézése / hallgatása során tájékozódásra, annak „kitapogatására”, hogy milyen is a közhangulat Németországban: az államban és az egyházban.

1. AZ ÁLLAMBAN...

Állítom, hogy ebben a nagyon gazdag országban nincs biztos és főképpen biztató jövőképe a polgárnak. (Nálunk talán van?!). Ijesztően megsaporodtak az olyan írások és az olyan tv-adások, amelyek azt sugallják a „fogyasztónak”, hogy a nyomasztó politikai, szociális, kulturális és vallási problémákkal küzdő ember számára a XX. század végére már csak egy utca maradt — a *zsákutca*.

Vágyik ugyan a német polgár is „változás” után, de elbizonytalanodott / megtántorodott, ereje már nincs ahhoz, hogy egyedül, külső segítség nélkül meg is találja életének igazi értelmét és önmaga helyét a nagyfokú önzésben kiszikkadt / kifáradt, régóta szolidaritás-hiányban szenvedő társadalomban.

A „punkok” által előidézett hannoveri „cháosz- napok” (így emlegették a médiákban) a tömegeket nem alaptalanul és erősen sokkoló módon, egy ma még láthatatlan, de valóságosan fenyegető erkölcsi veszélyről szóltak, s ezért érdemes megfelelő fontosságot tulajdonítani (az egyelőre?) végetért randalírozásoknak. (179 rendőr, s legalább annyi punk sebesült meg az összecsapásokban).

Az embernek már-már az az érzése támadt, mint hogyha Európa egén ragadozóként egy nagy kísértet szállna a magasban, hogy lecsapjon erre a kificalmodott / felbolydult világra. Furcsa módon a sokáig rettegett kommunizmus veszélyének a megszűntével növekedett ilyen dermesztően nagygyá ez a kísértet, a félelem és a kétség kísértete. Nem csoda, ha ilyen hangulatban a polgárok egy olyan, „ma még neve-nincs”, de titokzatos *Valami* vagy *Valaki* érkezésére várnak, *Ami* vagy *Aki* úgy az egyes embernek, mint a társadalomnak görcsökbé / ráncokba torzult arcát kisímfíthatja. Legalább is jelen pillanatban bizalmatlanok a közeli, s még inkább a távoli jövőt illetőleg. Európa egyesülésének a létrejöttében alapvetően nem hisznek, s a volt Jugoszláviában évek óta naponként ismétlődő katasztrófális szörnyűségek látán mintegy kézzelfoghatóan tapasztalják meg, hogy az egész atlanti szövetség a maga hatalmas katonai erejével a hatalomra vágyó felelőtlen politikusokkal szemben egyszerűen tehetetlen. Az együttérzés hiányában szenvedő Európa eltorzult arca tükröződik a fejvesztve menekülő férfiak, asszonyok és gyermekek szemében.

Alighanem az Amerika nevében Clinton kezdeményezte „békepartnerség” je-

lentése is *gyakorlatilag* csak ez: Kedves népek, nemzetek és nemzetiségek! Mindenáron (jogaitok teljes eltiprása árán is!) éljetez egymással békekészen, csendben, s akkor bármikor kiállunk mellettetek (jogaitok védelmében!), különben nem ismerünk benneteket, s ne is számítsatok nyugodt békénket háborító összetűzéseitek -konfliktusaitok -háborúitok esetén a mi segítségünkre.

Hogy aztán lesz-e, és MI vagy KI lesz az arcokat kisímitó, rendet teremtő „szabadító”, erő, esemény vagy személy, azt persze mindenki csak találhatja / jósolgatja, és senki sem tudja. Ami most biztos, az az, hogy semmi sem biztos, minden bizonytalan. És a kilátások sem rózsásak. Két évszázaddal a francia forradalom utáni, az egységes emberi közösséget politikai eszközökkel megteremteni szándékozó és „felvilágosodást” hirdető nagy eszmék — a szabadság, az egyenlőség és a testvériség — színes szappanbuborékként szétpukkantak, gyakorlatilag teljesen idegenül hangzanak ebben a részvétlenségtől és győlölettől átforrósított világban.

Meglátásom szerint ezen negatív irányultságú fejlemények hátterében „okként” megbúvó igazi rákfenére Friedrich Wetter München-Freising bíboros-érseke tapintott rá a minap, aki egy salzburgi előadásában szószerint ezeket mondotta: „Az ember és az emberi közösség életének közepe — Isten. Nos, ha valahol valaminek a közepe kiesik, ott előbb-utóbb menthetetlenül széthullik az is, ami ezt még most körülveszi”. — A mai, kétségtelenül egyensúlyvesztett egyéni és közösségi élet e „közép kiesésének (= Isten elvesztésének) a szomorú következménye. A legesleges feladat: a kiesett „közép” megkeresése és visszahelyezése! Óriási feladat vár a „kiesett közép” felkutatásának és visszaállításának a munkájában az egyházakra. És nem is lesz könnyű ez a munka...

2. AZ EGYHÁZBAN...

Óriási pánik, zavarodottság és nagyfokú nyugtalanság van. Csak két friss eseményről essék most szó:

Augusztus 12-én egy nem keresztény világszemléletű szülőpár panasza alapján a Karlsruhe-i Alkotmánybíróság (5 igen, 3 nem szavazattal) olyan ítéletet hozott, hogy le kell venni a feszületeket (Kruzi-fix) / keresztet a bajor állami iskolák osztálytermeinek a faláról, annak úgynevezett „Zwang (= kényszer) elemeket” tartalmazó jellege miatt. Hogyan tanuljanak és nevelődjenek a gyermekek a kereszt alatt?! A döntés nyomán az indulatok országszerte egekig magasba csaptak. Érthető. A vitákban az alkotmánybírók s az őket támogatók az *államvezetés világnézeti semlegességére hivatkoztak* (ami persze nem szabadna, hogy régi értékek iránti semlegességet jelentsen az egyébként pluralista berendezkedésű országban; az elsöprő többséget képviselő keresztények (egyházai és világiak) pedig arra, hogy a kultusból eredő keresztény kultúrának a kereszt az ősi szimbóluma. „Mégvédése” érdekében tiltakozó aláírásgyűjtési akciókat szerveztek, sőt, esetleg alkotmánymódosítást is követelő tömegtüntetéseket helyeztek kilátásba.

„Vendégmunkásként” és külső megfigyelőként arra a megállapításra jutottam, hogy az ügy kezelésében sokkal több türelemről és higgadságról kellene tanúskodniuk mindkét oldalon állóknak,

nem utolsó sorban az egyháziaknak. Szerintem ugyanis, pozitív hatása (is) van a kirobbant vitának és előállt bonyodalomnak. Mivel az egyház hozzászokott évezredek folyamán ahhoz, hogy Krisztusnak, illetve a Krisztust jelképező „JEL”-nek, ezúttal a KERESZTNEK ellentmondanak (gondoljunk csak az agg Simeon híres jövőbelátó prófécijára, Lk 2,34), bármennyire is megalázó és sérelmes dolog történt a kereszt ítélet meghozatala által, önmagában nem „új a nap alatt”. Sőt, azt mondom, a „Kruzi-fix-Urteil (a feszületekről hozott ítélet) valóságos és konkrét élethelyzetet s alkalmat teremtett arra, hogy a német polgárok öntudatosan színt valljanak, örökölt 2000 éves keresztény hitük mellett (vagy ellen?) döntést hozzanak.

Sokkal izgalmasabbnak tartom a kereszt-vitánál a „Kirchenvolksbegehren” néven Ausztriából importált mozgolódást, amely az alkotmányban megfogalmazott tézisből kiindulva, hogy „minden államforma a népből származik”, az egyházban is szeretné ezt a tézist érvényre juttatni. Igen ám, csak hogy az egyház nem demokrácia! Az egyháznak nem a NÉP hanem ISTENFIA (Jézus), a földrejött Isten a megalapítója, s annak általa megszabott, két évezredre visszatekintő struktúrája és sajátos életvitele, hit- és erkölcstana van! (Ez persze egyáltalán nem jelentheti azt, hogy mindig és mindenben csakis a szigorúan vett egyháziaknak — klerikusoknak — lehessen szavuk az egyházban).

Az osztrákok „példáján” felbuzdulva, akik több mint 500 ezer aláírással (nem kis szám ez egy mindössze 7 milliós országban!) „Kirchenvolksbegehrung”-ot kezdeményeztek az Alpok országában (nem tértek ki a méltatlankodást felerősítő egyes egyházi vezetők ellen felhozott vádakra), a németek is WIR SIND KIRCHE (= mi vagyunk az egyház) jelszó alatt hasonló akció megszervezésébe fogtak. Követelésük 5 pontban foglalható össze:

— testvéribb egyházat, ahol a püspökök kinevezésénél a helyi egyházak véleményét is kikérlik;

— a nők teljes jogegyenlőségét, diakónusokká, illetve papokká történő felszentelésének a lehetőségét;

— a világi papok szabad döntését abban, hogy nőtlen vagy házasságot éljenek-e;

— a szekszualitás pozitív értékelését;

— elsősorban irgalomra és segítségnyújtásra alpozott lelképásztorkodást.

A mindenképpen szokatlan kezdeménnyel kapcsolatosan, eddig legalább is, többségében kontra-hangok és elutasító vélemények hallhatók-olvashatók a médiában, holott nem hit- és erkölcsbeli kérdésekről van szó, amelyekről sem klerikusok, sem laikusok körében vitának nem lehet helye. Alighanem elgondolkoztató azonban a *Stimmen der Zeit* főszerkesztőjének, *Wolfgang Seibe* jezsuita atyának a nyilatkozata: „A mi országunk egyházának az életében sajnos hosszú ideje bénító letargia és rezignáció van eluralkodóban. A Volksbegehren „jeladás is lehet olyan vonatkozásban, hogy sokaknak valóban szívügye lett az egyház sorsa”. Hasonló értelemben nyilatkozott *König*, a most 90 éves világtekintélyre szert tett nyugdíjas bécsi bíboros érsek: „Sok jóakarát is van ebben a kezdeményezésben, amit feltétlenül tisztelni kell. A szó szabadságának az egyházban, a laikusok szava szabadságának is, nagy

jelentősége van. Így volt ez az ősegyházban”.

Érzésem szerint ezek és a hasonló nyilatkozatok ebben a kérdésben is azt sugallják, hogy nem kell egy mozgalom létrejötte és szerveződése láttán azonnal pánikbn esni. A ránk szabott feladatot kell a leglelküimeretesebben elvégezni, vagyis dolgozni kell; az élet felvetette kérdésekre munkánk során őszintén válaszolni kell. Tehát ha tetszik, ha nem, a bedobott kesztyűt fel kell venni és Isten népével (éppen a dolgok, álláspontok és fogalmak tisztázása végett) szóba kell állni. Addig, amíg van kivel... A kívülről is könnyűszerrel megállapíthatja, hogy valami nincs rendben a német katolikus egyházban, ahol 1990 óta átlag 150 ezer a kilépők száma.

Összbenyomásom minden lehangelő látszat ellenére az, hogy Németországban pluralista demokrácia van, a német egyházban pedig élet van, s éppen ezért el nem hanyagolható feladata a vezetőknek ártalmatlanítani a rendbontókat az államban, az egyházban pedig az előljáróknak érdemesebb odafigyelni a számbelileg föltétlenül kisebbséget képviselők megalapozott vagy megalapozatlan egyházkritikájára, mint hatalmas tömegek néma hallgatására.

HADIFOGOLY-TALÁLKOZÓ BELGIUMBAN

A belgiumi Edingen-Enghein június 11-én nem mindennapi találkozó volt a színhelye. Egykori magyar hadifogolyok jöttek össze hadifogságuk 50. évfordulóján emlékezni — természetesen velük tartva az elhunytak özvegyei, rokonok és barátok. Most először hazulról is érkeztek résztvevők. Összesen mintegy 200-an, zászlókkal vonultak a templomba hálaadó istentiszteletre. Dobai Sándor, a Benelux-i magyarok főlelkésze, maga is régi hadifogoly Edingenben, úgyis mint házigazda — szentbeszédében a hálaadás gondolatát emelte ki: az életért, egészségért, a szabadulás, a új élet kezdésének ajándékáért. „Életre szóló leckét kaptunk mi — mondotta — hogy ne legyünk elégedetlenek, hogy van kiút a bajokból s hogy ne keseredjünk el soha”. Kegyelettel emlékezett meg azokról, akik már elköltöztek az örök hazába. Röviden felvázolta a hadifogságuk történetét, mint mondta, a 4000 magyar hadifogolyból körülbelül ezren maradtak Belgiumban, valamennyien bányamunkára szerződve. Sokan nem tudták visszatartani könnyeiket a meghatottságtól és a kegyelet érzésétől érzékenyülve, amikor a templomban felhangzott nemzeti Mária-énekünk, a Boldogasszony Anyánk, majd a magyar Himnusz.

Mise után az ünnepi ebéd szépen terített asztalnál méltó volt a nagy évfordulóhoz, közben az emlékezések — versben és prózában — az emlékek, fényképek köcsönös előmutatásával idézték fel a hadifogoly életet. A délután folyamán mindnyájin kivonultak arra a rétre, ahol „akkor” 16 ezer hadifogoly élt sátor alatt s most békés tehének legelésztek. Igazán csak itt elevenült meg az emlékezés azon a földön állva, amely csupasz fekvőhelyük volt, a végtelen sorakozók, a sok elfojtott könnynek és sóhajnak a helye.

Hazafelé a buszban aztán sorra kerültek a szép magyar nóták, fokozva a boldog találkozás és együttlét örömét, amit számukra ez a nap jelentett.

Dobai Sándor (Liège)

* A cikkíró plébános Kolozsvárott, az ott megjelenő „Keresztény Szó” és „Vasárnap” szerkesztője.

Az élet könyvéből

Msgr. dr. Kerny Géza
az ausztriai magyarok főelkésze

1995 szeptember 8-án, Kisboldogasszony napján, 83. életévében az Örök Hazába költözött. A lelkiüdvéért tartott gyászmisét a linzi Szent Antal plébániatemplomban szeptember 15-én, a Fájdalmas Szűzanya ünnepén nagyszámban megjelent paptestvérei mutatták be. Ugyanezen a napon temették nagy részvét mellett a Linz - Traun-i St. Martin temetőben.

A gyászjelentést kiadta: a linzi Magyar Egyházközség; továbbá az Isteni Megváltó Nővérei (Linz); Magyar Cserkészek és Magyar Kultúregyesület (Felső-Ausztria); a linzi Egyházmegye nevében a Lelkipásztori Hivatal és Linz-Dél Esperesség.

A megboldogult Kerny atya életútját és áldásos munkásságát gyémántmiséje alkalmából lapunk júl.-aug.-i számában is ismertettük. Méltatására visszatérünk.

ANGLIA

LONDON: Halottaink: Marcinkiewitz Lóránt, április 13-án, Leckhamptonban, 69 éves korában; Varga Jánosné, szül. Brecka Ilona, április 17-én, Blackburn-ben, 77 évesen; br. tresztenai Tresztyénszky-Nádasi Jenő, május 2-án, Londonban, 72 évesen; Baracsi Józsefné, szül. Benedek Margit, június 13-án, Londonban, 83 éves korában; Nagy Ilona, június 24-én, Londonban, életének 94. évében; szatmári és bálványosváraljai Szappanyos Miklós E. Á., július 14-én, Londonban, 92 éves korában elhunyt Nyugodjanak békében! Imádkozzunk kedves halottainkért és gyászoló hozzátartozóikért.

AUSZTRIA

Linz: Halottaink: Popemaier János (Hörstorf 11, Efersding), 50 éves korában. Ittmaradt hozzátartozóinak fájdalmában mély együttérzéssel veszünk részt. Különösen idős édesapja megrázó szenvedése hat ránk. Csak mély hite ad támaszt neki. Ez az erős hit megvan benne. Emberemlékezet óta a magyar szentmiséknek mindig hűséges résztvevője volt. — Török Mária (Wankmüllerhofstr. 39) 87 éves korában elköltözött az örök hazába.

BELGIUM

Születések: Gonzales Lisa, G. Paco és Balla Liliane kisleánya, Visé-ben. Hosszú Júlia, H. Miklós és Fehér Julianna leánya, Liège-ben. Van den Brendt Gerry, Jean-Claud és Ikládi Anna kislánya, Vivegnis-ben. Custers Marie-Laure, C. Roger és Takács Marianne leánya Maaseikben. Stefkó Nicolas, S. Ede és Salerno Graziella fia, Wouroux Goreux-ben. Hallet Antony, H. Jean Marc és Horváth Sabine fia, Hermalle s Argenteau-ban. Sverais David, S. Patrick és Horváth Martine fia- Hermalle s Argenteau-ban. Isten áldása kísérje életútjukat. Gratulálunk a szülőknek!

Szentségi házasságok kötöttek: Pintér István és Sándor Izabella, Nivellesben. Laffut Didier és Missair Dominique, Alleur-ben.

ISMÉT MEDJUGORJE

A Magyarországon megjelenő Esti Hírlap (április 18.) két teljes oldalt szentelt a medjugorei jelenségeknek. Részleteket olvashatunk Aczél Gábornak az Új Tükörben 1987-ben megjelent riportjából, amelyben a szerző idézi Pavel Zonic hercegovinai püspököt, aki a Newsweek 1987 július 20-i számában úgy nyilatkozott, hogy a medjugorei jelenség az egyház legnagyobb XX. századi szégyene lesz. A mostani riportot az Új Lukács Csaba azt emeli ki, hogy az egykor szegény Medjugorje ma nyugati színvonalon él, s hiába a délszláv háború, emberek tömegei látogatnak ide, és természetesen a pénz is csöstell dől. „Üzlet mindenekelőtt — ez ma Medjugorje jellem-

AUSZTRÁLIA! 1984 szeptember óta. Ha magányos életébe már beleunt, van világvizonylatban nagyra becsült magyar nyelvű TÁRSKERESŐ iroda, amely bizalommal segítséget tud nyújtani Önnek is. Tájékoztatójához levélben küldjön: 5 US \$/AU \$, 10 DM, 4 £, 60 SK, 10 SFR. 60 FFR, 100 ÖSch, 600 Ft, légipostai költségekre az alábbi címre: „GLOBALCONTACT”, „EG. S. 95”. P.O.Box 325., SUNSHINE, VICTORIA, 3020 AUSTRALIA. Figyelem! Semmilyen csekket és postai pénztalányt nem elfogadandó (beváltási díj nagyobb az itt kért összegtől!). Címzett nyomtatott betűkkel kérem. Tájékoztatót csak a fenti összeget elküldők kaphatnak légipostával!

Caenen Mario és Csűrös Krisztina, Veldwezeltben. Eljenek boldogan!

Halottaink: Varga Imre, 67 évesen, Voltemben. Ungvári Myriam, 38 éves korában (bal eset), Zolderben. Nagy József, 67 éves korában, Liège. Sándor József, 62 évesen, Liège. Simon Nándorné, szül. Mahy Marie Rose, 46 évesen, Leuven. Raffay Miklósné, szül. Rózsa Irén, 92 éves korában, Voltem. Mujzer Antal, élt 36 évet, Luxembourg. Hejling Jánosné, sz. Bácskay Erzsébet, élt 82 évet, Liège. Sudár István, 61 évesen, Liège. Maria Salvia nővér, Nagy Mária, élt 92 évet, Gooreind-Wuustwezel. Nagy Rózi, Ezio Pierangeli felesége, 47 évesen, Genk. Ft. Sárkány József, — egykori Charleroi-i magyar lelkész, 66 éves korában. Thury Jánosné, szül. Futó Mária, élt 80 évet, Eisden. Takács Károly, Inhof Veronika férje, 69 éves korában, Ekeren. Legyen örök otthonuk Isten végtelen szeretetében!

NÉMETORSZÁG

Frankfurt: Keresztelő: Balász Hunor István, B. István és Enikő fia. Kívánunk nekik sok boldogságot!

Házasság: Szeptember 9-én fogadtak egymásnak örök hűséget Makovi András és Szendey Zsuzsanna a Darmstadt-i Hl. Kreuz templomban. Gratulálunk!

München: Bémálkozóink: 1995-ben a müncheni Damenstift templomban: Egeli Erika, Mekker Jácint, Padányi Péter, Schrällinger Attila, Varga Nikolett, Zarka Anikó.

MÜNSTER: A környéken élő külföldi keresztények évéről-évre lehetőséget kapnak jelenlétük, vallási és kulturális életük bemutatására. Idén az Annaberg-i zárdok templomban celebrált szentmisét a müncheni püspök, Reinhard Lettmann. A misét, a püspök könnyen követhető, ám igen tartalmas szentbeszéde mellett a különféle nemzetiségek imái, zenei betétei tették tartalmassá: a fiatal indiai táncosnő vallási táncát keltette a legnagyobb feltűnést; megrázóan szép volt az orosz kórus ősi, pravoszláv éneke. A mise után a zárdokhely kellemes ligetes, erdős parkjában piknikkeztek a résztvevők. Szintén több nyelven felolvasott elmélkedés zárta a programot. Mi magyarok a mise és az elmélkedés szövegeinek felolvasásában vállaltuk szerepet, szép korondi kancsóban és tálban a bor és szőlő adományokat helyeztünk az oltárra. Köszönjük a szereplők, Rieden Ildikó és a Kövecseg fiúk, Till és Mihály segítségét. Balassa Zsuzsanna

Stuttgart: Keresztelés: Gíngler Kevin-Johann, G. Johann és Váradi Timea kisfiát július 2-án keresztelték Stuttgartban. Isten éltesse szülei és mindnyájunk örömére.

Házasság: Bánkúty Béla és Horváth Julianna augusztus 26-án, Budapesten esküdték örök hűséget egymásnak. Isten áldása kísérje vállalkozásukat!

Halottaink: Marianne Xenia Hedwig Chernolacz von Augustanovec, 73 éves korában elhunyt. Temetése június 23-án volt Stuttgartban. Baráth Borbála, 65 éves korában elhunyt. Temetése július 20-án volt Waiblingenben. Rakvác Árpád, 23 éves korában Budapesten elhunyt. Temetése augusztus 8-án volt Sindelfingen-Maichingenben. Milder János, 67 éves korában Maichingenben elhunyt. Temetése augusztus 11-én volt Sindelfingen-Maichingenben. v. Pálffy Iászló, 75 éves korában Mar. aliban elhunyt. Temetése augusztus 21-én volt ugyanott. Az Örök Világosság fényeskedjék nekik!

data” — szögezi le a cikkíró. Ugyanakkor egy belga jegyesspárról is említést tesz, amelynek nőtagja csodás módon meggyógyult Medjugorjében, amely a völgyben szerint „a legszebb hely a világon”. MK

TERÉZ ANYA 85 ÉVES

Nyolcvanötödik születésnapját ünnepli Teréz anya, aki misszionárius tevékenységével világszerte nagy tekintélyt vívott ki magának. Az albán származású Teréz anya 1910 augusztus 27-én született egy kisbirtokos paraszti lányaként Skopjében, Agnes Gonxha Bojaxhiu néven. 12 éves volt, amikor egy belső hang a szegények megsegítésére szólította fel. Céltudatosan készült a misszionáriusi tevékenységre. 18 évesen Irországban belépett a Loretto Nővérek Rendjébe, amely akkoriban együtt dolgozott a kalkuttai érsekséggel. Néhány hónapos dublini kiképzés után Indiába ment, ahol 1928-ban tett fogadalmat. 1950-ben Indiában megalapította a „Szeretet Misszionáriusai” katolikus irgalmasrendet; emellett 1976-ban az Ige Nővérei néven szemlélődő közösséget is létre hozott. Magyarországon 1986 májusában és 1989 júniusában járt. Teréz anya jelképpé magasztosult, tevékenysége legendává vált, mozgalmá nemzetközi lett. Keresztény hitben fogant életfilozófiája az egész világon követőkre talált a legkülönbözőbb vallási felekezetek körében. MTI

„Itthon a Szent Jobb”*

A magyar nép első királyának, Szent Istvánnak napját évszázadok óta nagy tisztelettel, Budapesten fényes körmenettel ünnepelte.

1945-ben azonban szomorúnak ígérkezett Szent István napja. A Szent Jobb valahol nyugaton, Németországban vagy talán Ausztria amerikai zónájában volt. A romokba dőlt Budapesten nem terveztek körmenetet. Az ünnep előtti napon csak kevesen jártak az utcákon; szomorú, fáradt emberek. Az arcokon reménytelenség és csüggedés ült. Mindenki igyekezett még sötétedés előtt hazaérni, mert „vetkőztettek”. Sötétben kóborló orosz katonák még a háborús rongyokat is leszedték a járókelőkről.

Egyszerre csak kiabálás hangzott. De most nem segélyért kiabáltak. Egy lihegve szaladó fiatal férfi érkezett a Váci utcába és hangosan kiáltozta: *Itthon a Szent Jobb! Itthon a Szent Jobb!*

Az emberek egy pillanatra némán, csendben néztek egymásra. Majd körülvették a hírnököt és kérdésekkel ostromolták: Biztos? Ki mondta? Honnan tudod? Hol van? Az ismeretlen fiatal zilált lélegzettel hadarta: Most hozták ha-Angolkisasszonyok kápolnájában van. za amerikai katonák Salzburgból. Az

* (V. ö. „Nemzeti ereklények bujdosásai és diadahúzai”. Életünk, 1995 júl.-aug.)

Dr. Major Márk, Essen

Egy emlékezetes látogatás Székesfehérváron

OLVASÓI LEVÉL

Olvastam az idei Szent István napi beszámolókat. Elgondolkozva, eszembe jut egy nem régi, de mégis oly távolinak tűnő nap emléke.

1984-ben Magyarországon töltöttük szabadságunkat, pár napi balti nyaralással. Erre az időre esett augusztus 20-a. Gondoltuk, méltó lenne elmenni első szent királyunk városába: Székesfehérvárra ünnepelni.

Reggel, a várható élmény jó hangulatában indultunk el. A városhoz érve rendőr állított meg, az ünnepség miatt a belvárosba vezető utak le vannak zárva! Érdeklődésünkre elmondta, hogy az Alkotmányt, és Új Kenyeret ünneplik nagygyűléssel. Na, gondoltam, ezzel a mi másik ünnepségünknek is hamar vége lett! Ott vesztegeltünk abban a reményben: hátha időközben mégis beengednek, de nem. Mire a zárlatot feloldották, valójában vége lett az ünnepségnek, de az egyházi szertartásoknak is, ahová igyekeztünk volna.

A kiürült székesegyházban hűlt gyertya és tömjénillet lengett, göngyöltették fel a díszszőnyeget. Beültünk a hátsó padba egy kis imára. Rövidre rá szóltak, hogy zárnak. Szédelőzködés közben elmondtuk esztünk a fiatal káplánnak. Megsajnálta bennünket, bevezetett a sekrestyébe, és elibénk helyezte a Szent István fejerekléjét. Meghatódva állunk előtte. Így mégis „találkozunk” Vele, szinte személyesen, minden várákozásunkat felülmúlón.

Magánünnepségünk második állomása a romkert mausoleum lett. Beszédes emlékei szomorú múltunknak ezek, a még romoknak sem mondható falcsontok, de itt nemcsak az évszázadok romboltak, fájdalom: az évtizedek is! Az 1938-as évfordulóra épült emlékkápolnában Aba-Novák Vilmos falfestményei lemeszelve, és mintha ez még nem lenne elég: zsákvászonnal elakarva. Sztéhló Lili szépséges üvegképe helyett fantáziálan ablakinterzia. A minden díszétől megfosztott helyiség közepén nemzetfenntartó királyunk elárvalott szarkofágja. Csak ennyi járt ki neki abban az időben. Elmerengtem, olyan üres itt minden, mint amilyen ez a mai hivatalos ünnepség: alkotmány, amelynek jogaival nem szabad élni, új kenyér, ami már régen nem „táplálja” a nemzetet.

Kérdem a romkert őrét, járt-e itt ma, vagy a közelmúltban hivatalosan, vagy nem hivatalosan valaki is, nagy királyunkra emlékezni. Nem, ilyesmire nem emlékezett. „Ide csak pár látogató jön, akik múltunk emlékeit keresik, ezek egy része bizonyára

Egyre többen adták tovább a hírt? *Itthon a Szent Jobb!* Voltak, akik leszaladtak a közeli Dunapartra. Most nem az álmos folyóban nyugvó hídroncot nézték, hanem Budára próbálták átkiáltani az örömhírt: *Itthon a Szent Jobb!* A fáradt, csüggedt arcokon megjelent a remény első sugara. Égi jel. A szent király jobbja, az ezer év óta féltve őrzött nemzeti erekléje visszatért meggyötört, szenvedő népéhez. Visszatért, hogy utat mutasson, reményt adjon és kivezesse a nemzetet szomorú helyzetéből.

Másnap a pesti Ferencesek templomából indult a körmenet. A Ferenciek terétől a Bazilikáig százezrek kísérték Budapest romos utcáin a Szent Jobbot. Százezrek énekltek: *Hol vagy István király? Téged magyar kíván. Gyászos öltözetben te előttem sírván.* Valóban, csak kevés szem maradt szárazon.

Az utcákon, ahol a körmenet elhaladt, orosz katonák ácsorogtak. Csodálkozva nézték a könnyező, de lelkesen éneklő tömeget. Nem értették, mi történt ezekkel az emberekkel. Se Lenin-kép, se Sztálin-kép, se vörös zászlók és mégis milyen hatalmas, éneklő, ünneplő tömeg. Hogy is érthették volna meg Rettenetes Iván fiait Szent István népét?

tiszteleg a szent király emlékének is, de hát, ugye ez magánügy. Ja, meg még azok voltak itt 2 hónapig, akik kiszedték a királyi csontokat, ami kérem, nem volt éppen ünnepelés”.

Református feleségem addigra fordult egyet, és a közeli falat díszítő rózsabokorról tépett egy szálat, és könnyes szemmel helyezte a kőkoporsó elé, melyben egykoron a drága test pihent. A kis színes virággal egyszerűen élet költözött a kövek közé, oldva a nyomozó elhagyatottságot. Elindultunk egy sétára a piros-fehér-zöld, és vörös zászlókkal díszített városba...

De nem éreztük valahogyan jól magunkat aznap Székesfehérváron. Megszakítva sétánkat, szóltanul autózunk vissza szálláshelyünkre.

Misch Sebő, Neuweiler

YVES CONGAR BÍBOROS HALÁLÁRA

Párizsban június 22-én, 91 éves korában elhunyt Yves Congar bíboros, domonkos szerzetes, korunk egyik legkiválóbb teológusa. Egyike volt azoknak, akik szorgalmazták az ökumenikus mozgalom elindítását. A II. Vatikáni Zsinat munkáiból is kivette részét és lelkesen szolgálta az Egyházat megpróbáltatásainak hosszú évei alatt is. Congar 1904-ben született Sedanban. 1925-ben lépett be a domonkos rendbe. Különösen szívügye volt az egyházi megújulás és ökumene ügye. Doktori értekezését az Egyház egységéről írta. Kapcsolatot tartott az ortodox és protestáns ökumenikus teológusokkal is. 1937-ben „Chrétien desunis”, alcíme szerint „Egy katolikus ökumenizmus alapelvei” című könyvével indította el híres könyvsorozatát. A 2. világháború alatt öt évet töltött hadifogságban. Hazatérve teológia munkássága mellett részt vett a francia katolicizmus újjászülésében, az ún. munkáspapok mozgalmasában. A mozgalom beállításakor Congart is hallgatásra ítélték, könyvei kiadásakor nehézségeket támasztottak, nem taníthatott és több évet Párizstól távol kellett élnie. XXIII. János pápa rehabilitálta, amikor felkérte a zsinati munkában való közreműködésre. 1994 őszén II. János Pál pápa nevezte ki bíborossá. Utolsó kilenc évét súlyos betegen kórházban töltötte. 90 éves korában adott nyilatkozatában még bírálta Róma néhány, főleg morálteológiai megnyilatkozását, de azt is elmondta, hogy meggyőződése szerint II. János Pál pápa megválasztása nagy áldást jelent az egyház, sőt az egész világ számára. KAP / MK

APOLLO

DEMENAGEMENTS

Szállítási vállalat

Szállítások belföldre és külföldre, ten-
gerentúrára — légiszállítással is — köl-
tözködés, bútorraktározás, külföldi
szállítmányoknál a vám elintézése.

Összes nyugati és keleti államokba
oda és vissza szállítunk!

Magyaroknak árkedvezmény!

APOLLO DEMENAGEMENT

4 bis, route des Jeunes

CH - 1211 Genève 26

Telefon: 022 / 3 43 22 46.

FAX 022 / 3 42 24 75

Magyarul is beszélünk!

Privát cím: Keresztes László

58, route Veyrier,

CH-1227 Carouge / Genève

☎ 022 / 3 42 98 36 este (7 óra után).

RÁDIÓ A TELEVÍZIÓBAN!

A DUNA TELEVÍZIÓ minden reggel 7/8
és 8 óra között rendszeresen megismétli
a Vatikáni Rádió előző napi magyar mű-
sorát. Ezzel a szolgáltatással is építeni
kívánja azt a lelki és kulturális hidat,
amely a határon belül és kívül élő ma-
gyarságot összeköti.

Jogosítvány minden kategóriában

vizsgával együtt magyarul!
Münchenben két héten belül BUSZ és
TEHERAUTÓ vezető lehet. Szállás meg-
oldott. Indokolt esetben a munkahivatal
a költségeket átveszi. „A türelemmel
végzett szorgalmas munkának mindig
beéri a gyümölcse.” Sok éves tapasztalataim
szeretném átadni Önnek is.
Forduljon bizalommal hozzám.
FARKAS Béla, ☎ 0171 / 8 12 83 78.

RUPP LÁSZLÓ hites törvénytől fordító vállalt
fordításokat magyarul németre és németről
magyarra. 80336 München, Goethestr. 32.

FORDÍTÓIRODA PEPERKORN

ÉS TÁRSA

Diószeghy Tibor nyomdákba lépve meg-
nyitottuk fordítói irodánkat. Hiteles for-
dítások minden nyelven!
Gyorsan - olcsón - megbízhatóan!
Teszteljen le bennünket! Cím: D-41462
Neuss, Daimlerstr. 54. ☎ 02131/54 27 10.
Fax: 02130 / 95 93 70.

Minden lapunkban ismertett, de a Ma-
gyarországon megjelenő egyéb könyvek
is megrendelhetők az alábbi címen:

KUPA, Distelfinkweg 21.

D - 81249 MÜNCHEN.

Üzenetrögzítő / Fax: 0049 89 / 8 64 35 73.

MAGYAR VIDEÓK 30.— DM-től, ADÁMFI,
Pfl. 29, D-52001 Aachen, ☎ Fax (0241) 17 33 55.

Szamosi József:

VIRÁGOSKÖNYVEM

Színes riportok a természetből. Elfogyott.
PASZIANSZ

- Csevegések, játékok, napló (1945-46)
172 oldal.

MŰHATATLAN MŰLT

- Új és régi versek. - 186 oldal.
Egy-egy könyv ára portóval 20.— DM
(bankjegyben).

Megrendelhet a szerző címén:

Elektrastr. 7/b. 81925 München.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGYAR BOROK, PÁLINKÁK
NAGY VÁLASZTÉKBAN!
Olcsó áron raktárról. — Kérje árlistánkat!
JOSEF UDVARHELYI ☎ (0911) 4 72 01 50.
KEPLERSTR. 2. 90478 NÜRNBERG.

Budán közel a Várhoz és a metróhoz, mo-
dern garzonlakás hazalátogatóknak kiadó. Tele-
fon: 01 341 46 24 vagy 093 33 20 34 (Svájc).

BEATRIX PANZIÓ! H-1021 Budapest, Szé-
her út 3. Tel./Fax: 0036-1-1763 730 és tel.:
2750 550. Szeretettel várjuk az „Év panziója”
díjat nyert családias szállodánkban, zöldöve-
gben, de közel a központhoz. Program szer-
vezés, zárt autóparkoló. Szállodai színvonal —
féláron!

Németországban élő magyar nő, 49/168/67,
megismerkedne 50—55 év körüli, komoly, füg-
getlen férfival. Fényképes levelet „Erdély”
jeligére a kiadóba kérek.

Budán, közel a déli pályaudvarhoz összkom-
fortos öröklakás, 84 m², eladó. 1962-ben épült.
85.000.— DM. Érdeklődés: Varga, ☎ 0036-
23 37 81 37 vagy (D) 0721 / 49 35 29.

Kiadóhivatalunknál kapható:

Lourdes és az evangélium,
vígasztalások. Rádiós magyar nyelvű
kazetta, 60 perc 10.— DM
Lourdes-i csodák és gyógyulások.
Dokumentumfilm hat csodásan meg-
gyógyulttal. Videokazetta magyarul,
90 perces, VHS, PAL. 40.— DM
Árpádházi Szent Erzsébet élete
(videokazetta magyarul, 40 perces,
VHS, PAL) 30.— DM
Lourdes-i zarándokkönyv (dr. Szabó
József összeállítása) 7.— DM
Lourdes — Bernadett nyomdokain
(kb. 140 színes képpel) 25.— DM
Lourdes, Kereszt út, (videokazetta ma-
gyarul, 50 perces, VHS, PAL) 30.— DM
Lourdes-i üzenet — elmélkedések
magyar nyelvű kazetta, dr. Szabó
József összeállítása) 10.— DM
Patrona Hungariae,
színes zománcjelvény) 3.— DM
Szállítással + portóköltséget számítunk.

Megrendelhető:

Ungarische Katholische Delegatur
ÉLETÜNK kiadóhivatala
Landwehrstr. 66 D-80336 München.

„TÉTE NY” Ungarische Spezialitäten

Kreitmayrstr. 26 · 80335 München

Telefon: (0 89) 1 29 63 93

Badacsonyi szürkebarát	7.80
Debrői hárslevelű	6.80
Etyeki Chardonnay	8.80
Alföldi olaszrizling	6.50
Alföldi kékfrankos	6.50
Villányi rosé, Kékóportó	8.80
Villányi kékfrankos	9.80
Villányi Cabernet	10.80
Egri bikavér	9.50
Egri leányka	7.50
Tokaji szamorodni	12.50
Tokaji aszú 3 puttonos	14.50
Tokaji aszú 4 puttonos	17.—
Tokaji aszú 5 puttonos	20.50
Kecskeméti barackpálinka	29.—
Vilmos körtepálinka	29.—
Unikum	29.—
Egri cseresznyepálinka	25.50
Császárkörte	21.50
Diólikör 0.5 liter	14.50
Címeres barackpálinka	33.—
Sárgabarack-, Máldalikör 0.5 liter	13.50
Tarhonya, kocka, laskatészta per kg	7.—
Májjas-, véres hurka, disznósajt	13.—
Tokaszalonna	15.—
Füstöltzalonna	12.—
Friss kolbász	15.—
Házi kolbász	25.—
Téliszalámi	33.—
Szegedi szalámi	30.—
Csabai, Gyulai	27.—
Szaloncukor	17.— 18.—

● Üvegárut nem szállítunk! ●

Keresem a társam, józanéletű, szeretetre méltó
pár személyében, aki Magyarországon is él-
ne. 55 éves, 168/65, egészségügyi főiskolát
végzett, fiatalos, széplelkű övegy aszony va-
gyok. Leveleket Imets Irén, H-2800 Veszprém,
Stadion. 8 c/4 címre várók.

Keresek egy 35—40 év közötti, intelligens,
megbízható partnert, házasság céljából. Én
Németországban dolgozó 31 éves, 160 cm ma-
gas, barna, független nő vagyok, rendezett
anyagiakkal. Jelige: „Próba szerencse”.

Erdélyi lány társat keres, Baskovszky Klára,
Str. H Baritiu 8, RO-4775 Simleul - Silvaniei.
Jud. - Salaj Romania.

Kétszemélyes háztartásba keresünk közép-
korú, magányos, megbízható hölgyet, aki csa-
ládtagként megfelelően a reábizott háztartási
feladatokat hajlandó vállalni. Fizetés megegye-
zés szerint. Viktor Pál, Im Wasen 9, D-73553
Aldorf. ☎ 07182 / 81 81.

Németországban élő, magyar, 48 éves öz-
vegyasszony megismerkedne hozzáillő magyar
férfival. Leveleket „Szeretetre vágyok” jeligére
a kiadóba várom.

Németországban élő, magyar, szőke nő ismer-
etségét keresi, hozzáillő 50—55 éves szabad
férfival. Válaszokat „Hűség” jeligére a kiadóba.

KERESÉS: Ki ismeri Gulyás János Cleve-
land-i lakost? (Szül. Hódmezővásárhely, 1925).
Utolsó címe: 3620 Archwood Ave., Cleveland,
Ohio 44109, USA. Lehetőséges, hogy tavaly át-
költöztek Magyarországra? — Keresi leánya:
Gulyás Gizella Ilona, Stuttgart (Németország),
Brüsszel (Belgium). Válaszokat kérem: „Salz-
burgi Szent Péter főpátság” jeligére a kiadó-
ba, vagy nevelőapám címére: Mr. Lawrence
E. Seeley, Box 'R' No. 16 APO AE 09131.

„A Világ Királynője nagy engesztelő
mozgalomra főpásztori áldásomat
adom... Ohajom, hogy a magyar en-
gesztelésnek szentély épüljön.”
Mindszenty.

FELÉPÍTÉSRE VÁR SZERETETT
FŐPÁSZTORUNK ÓHAJA!
Rajtunk a sor kiállni
ISTENÉRT, EGYHÁZÉRT, HAZÁÉRT!

Felvilágosítás / adományok:

„Svábhgyei Világ Királynője Engesztelő
Kápolna Egyesület”,
H -1098 Budapest, Ecséri út 4.

MAGYAR SZENTMISÉK

AUSZTRIA

BÉCS: A Pázmáneum kápolnájában minden
szombaton, 18.30 órakor. Minden hónap első
szombatján közös imádkozás a Kárpát-me-
denében élő magyarokért. Misszionáriusok:
Valentiny Géza és Veres Árpád. Cím: A-
1090 Wien, Bolzmannngasse 14.

A Német Lovagrend, Árpádházi Szent Er-
zsébetről elnevezett templomban minden vasár-
 és ünnepnap 10.30 órakor. Wien I, Sing-
gerstr. 7 (Deutsch - Ordenskirche), Lelkész:
Hegy György.

GRÁC: minden vasárnap, Welsche Kirche,
Griesplatz 30, 10.00 vagy 18.00 órakor, a
kisegítő papság lehetőségei szerint. Ezt a
templom hirdetőtábláján előre jelezzük. A
szentmise után agapé, melyre mindenkit szer-
rettel hív a Lelkézi Tanács. ☎ info: 0043/
316-68 35 08.

LINZ: minden vasár- és ünnepnap 10.30 óra-
kor a Neue Heimat-i templomban (Am Stein-
büchel 31) tartjuk. Kivétel csupán a hó má-
sodik vasárnapja, akkor a Kleinmünchen-i
templomban (Zepelinstr. 37) 11.30 órakor
mondjuk a szentmisét, valamint augusztus
20-án, Szent István ünnepén a Pöstlingberg-i
bazilikában lesz az ünnepi szentmise 11.00
órákor.

A WELS-i hívek számára a hó második va-
sárnapján, 8.30 órai kezdettel van szentmise
a Königsederstr. 20 szám alatt.

Dr. Kerny Géza, 4020 Linz, Senefelderstr. 6.

Telefon: 0732 / 34 25 86.

KLAGENFURT: Minden hónap 1. vasárnapján,
10.00 órakor az Orsolyiták templomában.

SALZBURG: Minden hónap 2. vasárnapján,
11.00 órakor a Szentháromságtemplomban;

a 4. vasárnap pedig 10.30 órakor az Orsolyiták
templomában.

SPITTAL / DRAU: Minden vasárnap és ünnep-
nap, 18.00 órakor a Mária kápolnájában.

BURGENLAND ÖRVIDÉK

UNTERWART, Alsóörött: minden vasár- és
ünnepnapon 8.00 és 9.15 órakor.

OBERWART, Felsőörött: az altemplomban
10.15 órakor.

OBERPULLENDORF, Felsőpulyán: a Szent Fe-
renc templomban 8.45 órakor.

MITTELPULLENDORF, Középpulyán: 10.00
órákor.

NÉMETORSZÁG

ARNSBERG, minden második hónap 2. szom-
batján, 16.45 órakor, Neheim-Hüsten-i Kar-
olinenhospital kápolnájában.

OSNABRÜCK, minden hónap 2. vasárnapján,
11.00 órakor, Pernickel-Mühle Közösségiház-
ban, Mühlenstr.

BIELEFELD, minden hónap 3. vasárnapján,
15.30 órakor, a St. Josef Öregek Otthona
kápolnájában, August Babel Str. 9.

MÜNSTER, minden hó 4. vasárnapján, 11.00
órákor, a Ferencesek templomában, Hörster-
platz.

MARL, DORTMUND, előzetes megbeszélés
szerint. Bagossy István plébános Telefon:
(0251) 32 65 01.

Kath. Ung. Mission Münster-Handorf, Ba-
gossy István lelkész, Middelheld 24, 48157
Münster-Handorf, ☎ (0251) 32 65 01.

MÜNCHEN, minden vasár- és ünnepnap 10.30
órákor, a Damenstift-templomban. Dr. Cser-
háti Ferenc plébános.

SZERVEZZÜNK magyar-, idegen-nyelvű vagy vegyes csoportokat, — vagy csatlakozunk
hozzájuk! Támazpontnak nagyon alkalmas a dunakanyari LEKIGYAKOLATOS HÁZ!

Még ez őszön is fogadnak idejében jelentkezőket. Főleg 1996-ban számítanak turista-
zarándok csoportokra. Még van idő a megszervezésre. De meglöbbi jelentkezés ajánlatos!
— 1996 a magyarság jubileumi éve! —

Tervezett árak: Éjszaka + reggeli: 40 DM. Félpenzió 50 DM. Teljes penzió 60 DM.

Cím: LEKIGYAKOLATOS HÁZ, H-2016 Leányfalu, Mórlicz Zsigmon út 141.

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Magyar Katolikus Főlelkész
Landwehrstraße 66 · 80336 München.
Telefon: (0 89) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45 / 5 43 81 47
Felelős Kiadó:
a Magyar Katolikus Főlelkész
Főszerkesztő: P. Szőke János.
Felelős szerkesztő:
Fajós Ottó.

A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. András Mária, dr. Bogyay Tamás †,
Boór János, dr. Frank Miklós, Kovács
K. Zoltán (Budapest) és Szamosi József
(olvasó- és tördelő szerkesztő).

Redaktion und Herausgeber:
Ungarische Katholische Delegatur
Landwehrstraße 66 · 80336 München.
Telefon: (0 89) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45 / 5 43 81 47
Chefredakteur: P. János Szőke.
Verantw. Redakteur:
Ottó Fajós.

Abonnement: DM 25.— pro Jahr und
nach Übersee mit Luftpost DM 40.—

ELŐFIZETÉS:

Az Életünk a helyi magyar lelké-
szek terjesztik, ők küldik szét és ná-
luk is kell előfizetni!

Tengerentúrra, vagy ahol nincs ma-
gyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi
az újságot.

1 példány ára: 2.50 DM.

Előfizetési ár egy évre DM 25.—
vagy ennek megfelelő valuta.
Tengerentúrra légipostával DM 40.—

Lapzárta minden hónap 15-én

Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postgironum München:

Konto-Nr. 606 50-803 - BLZ 700 100 80

Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto

Erscheint 11mal im Jahr.

Druck: Danubia Druckerel GrabH.
Ferchenbachstraße 88 · 80995 München.

Beilagenhinweis: zu dieser Auflage liegt
zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A kiadványhoz körlevelet mellékelünk.

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Befizetéseket és átutalásokat postacsekk-
kontónkra kérünk! Kath. Ungarn-Seel-
sorge München, — Sonderkonto:
Postgironum München,
Konto-Nr.: 606 50-803. BLZ 700 100 80.

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN!

Hirdetési díjak 1994 január 1-től:

Apró-, házassági-, általános hirdetés	DM
ára soronként (kb. 40 betű)	7.—
Jelige portóval	7.—
Külön kívánságokat esetenként árazunk.	
Üzleti hirdetések soronként	10.—
Nagybetűs (kétsoros) sor	20.—
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Egymásutáni háromszori hirdetés esetén	10 százalékos kedvezmény.
Egymásutáni hatszori hirdetés esetén	20 százalékos kedvezmény.
Egy évi hirdetés esetén 25 % kedvezmény.	
Hirdetések határideje minden hónap 15-e, befizetve!	

A névvel megjelölt cikkek nem minden eset-
ben felelnek meg a szerkesztőség véleményé-
nek. — Kéziratokat nem örzünk meg és
nem küldünk vissza!

AMERIKAI ÉS KANADAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizethető terjesztőnkél:
Joseph DANI, Deer Valley, P.O.Box 43126,
Calgary, Alta T 2 J 7 A 7, Canada.

A címére küldött csekken feltüntetendő:
„É L E T Ü N K”. Kérjük szíveskedjenek a
fenti címre, ne Münchenbe küldeni a
csekket. Itt egyenkénti beváltásnál a 40.—
DM-ből 8.— DM-et levonnak a bankban.
Előfizetési díj egy évre 17.— US \$ + 13.—
US \$ portó. A lapot továbbra is Münchenből
postázzuk.

A szerkesztőség fenntartja magának
a jogot, hogy rövidítsen a beküldött
írásokon, leveleken.

A HIRDETÉSEK SZÖVEGEÉRT, STILU-
SÁÉRT A SZERKESZTŐSÉG NEM FELEL!

● HIRDETŐINK FIGYELMÉBE! ●
Hirdetéseket csak a hirdetési díj
befizetése után tudunk közölni!

ANNEMARIE SCHWARZ hites tolmács és
fordító, magyar-német és német-magyar for-
dítást és tolmácsolást vállal (szépirodalmi szó-
veget is). 40479 Düsseldorf, Camphauser Str. 14.
Tel.: (0211) 44 22 40. Fax: (0211) 44 28 16.